

2013

# Pedagógiai program



Készítette: **Popovics Ferencné**  
*igazgató*

**Általános Iskola**  
4266 Fülöp, Kossuth u. 30.

# TARTALOM

<b>BEVEZETÉS</b> .....	4
A Pedagógiai program elkészítésének jogszabályi háttere .....	6
<b>1. NEVELÉSI PROGRAM</b> .....	<b>7</b>
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	7
1.1.1 Pedagógiai alapelvek .....	7
1.1.2 Pedagógiai célok .....	9
1.1.3 Pedagógiai feladatok .....	10
1.1.4 Eszköz és eljárás rendszer.....	11
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok .....	11
1.2.1 Célok.....	12
1.2.2 Nevelési tartalmak .....	14
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	18
1.3.1 Célok, elvek .....	18
1.3.2 Az egészség nevelés területei .....	20
1.3.3 Megelőző, prevenciós tevékenység .....	21
1.3.4 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása .....	22
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok .....	23
1.4.1 Célok, feladatok, közösségfejlesztő tevékenységek .....	23
1.4.2 Iskolai hagyományok, ünnepek .....	26
1.5 A pedagógusok feladatai, az osztályfőnök feladatai és hatásköre .....	27
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	28
1.6.1 Célok, irányok.....	29
1.6.2 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek .....	30
1.6.3 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program .....	31
1.6.4 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése.....	1
1.6.5 Sajátos Nevelési Igényű tanulók segítése .....	32
1.6.6 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása .....	41
1.6.7 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység .....	42
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	43
1.7.1 A diákönkormányzat szervezete, működése .....	43
1.7.2 A diákönkormányzat jogosítványai .....	44
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel .....	44
1.8.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák .....	44
1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák .....	45
1.8.3 Kapcsolattartás az iskola partnereivel .....	46
1.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata .....	48
1.9.1 A vizsgaszabályzat hatálya, célja .....	48
1.9.2 A vizsgatárgyak részei és követelményei .....	50
1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai .....	51
1.11 A felvételi eljárás különös szabályai .....	52

<b>2. HELYI TANTERV .....</b>	<b>53</b>
2.1 A választott kerettanterv megnevezése .....	53
2.2 A választott kerettanterv feletti óraszám .....	56
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei .....	59
2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása .....	60
2.5 Mindennapos testnevelés.....	62
2.6 A választható tantárgyak és egyéb foglalkozások szervezési elvei .....	64
2.7 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái .....	66
2.8 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei .....	70
2.9 Alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek (projektoktatás) .....	75
2.10 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések .....	76
2.11 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása .....	77
2.12 A csoportbontások és a pedagógusválasztás szabályai .....	78
2.13 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek .....	78
2.14 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei .....	79
2.15 Az egész napos oktatás programja .....	82
2.16 A magasabb évfolyamba lépés feltételei .....	85
2.17 Vegyes hatályosító és záró intézkedések .....	86
<b>MELLÉKLETEK .....</b>	<b>89</b>
1. A Pedagógiai Program kiegészítése pályázatok fenntartási időszakára.....	89
2. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő és oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	99

## BEVEZETÉS

*Mottó: "Az iskola dolga,  
hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,  
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,  
hogy megtanítsen bennünket a jól végzett munka örömére  
és az alkotás izgalmára,  
hogy megtanítsen szeretni, amit csinálunk,  
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."  
(Szent-Györgyi Albert)*

### A KÖZSÉG ÉS ISKOLÁNK

Fülöp község Debrecentől 40 km-re, a román határnál, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye találkozásánál található, 1800 lélekszám alatti kis település. A község többszörösen is hátrányos helyzetű. Peremtelepülés, annak minden hátrányával.

Mindezek ellenére a községi Önkormányzat előrelátó és takarékos gazdálkodásának köszönhetően, sokat fejlődött és gyarapodott településünk az utóbbi években: kiépült a gázhálózat, bővült a vezetékes ivóvízhálózat, kiépült a község nagyobb részén a csatornahálózat, több kilométer járda és szilárd útburkolat épült. 1999-ben épült meg az új, modern tornatermünk, amely a hozzákapcsoló helyiségekkel tökéletesen szolgálja a tanórai, valamint a tanórán kívüli sporttevékenységet.

Az elmúlt években folyamatosan csökkent iskolánkban a tanulói létszám. Ennek következtében le lett zárva a régi épület rész. Mind a nyolc tanulócsoport egy épületben lett elhelyezve. Évfolyamonként egy osztályt tudunk indítani, igen alacsony tanulói létszámmal, a két napközis csoport aránylag magas tanulói létszámmal működik.

## **Jelenlegi tanulói összetétel:**

Létszám: 125fő /ebből 2 fő magántanuló (1 fő szülői kérésre, 1 fő orvosi javaslatra)

Ebből: 69 fő	Halmozottan hátrányos helyzetű;	HHH
106 fő	Hátrányos helyzetű;	HH
10 fő	Sajátos nevelési igényű;	SNI
14 fő	Beilleszkedési tanulási magatartási nehézségekkel küzd;	BTMN

Iskolánkra jellemző az is, hogy minden évben növekszik a hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a részképeségi zavarokkal küzdő gyermekek köre.

A tanulócsoportok összetétele igen heterogén. Ebből adódóan a magatartás, és tanuláshoz való viszony területén nagy eltérések adódnak. Az önzetlen segítőkészségtől az agresszivitásig, a megyei és országos versenyeken elért jó eredményektől a több tantárgyból történő bukás szélsőségein keresztül minden megtalálható az osztályokban.

2004-től a **Bagaméri Alapfokú Művészeti Iskola tagintézményeként** társastánc és grafika tanszakra jelentkezhettek diákjaink.

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

Az elmúlt években folyamatosan csökkent a pedagógus létszám is.

## **Jelenlegi pedagógus létszám: 10 fő**

- 9 fő főállású (1 fő GYED-en, jelenleg helyettesítik)
- 1 fő határozott idejű szerződéssel
- 8 fő óraadó (32 órában)

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk hosszú múltja alatt többször változtak az iskola falai, épületei, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a felcseperedő fülöpi fiataloknak!

## **A Pedagógiai program elkészítésének jogszabályi háttere**

- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről
- 23/2004. (VIII. 27.) OM rendelet az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 32/1997. (XI. 5.) MKM rendelet a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

# 1.NEVELÉSI PROGRAM

## 1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

### 1.1.1 Pedagógiai alapelvek

A fülöpi Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

#### 1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
  - tanuló és tanuló,
  - tanuló és nevelő,
  - szülő és nevelő,
  - nevelő és nevelő között.

#### 2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapképességeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapképességet nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világgépük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,

- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnénk elérni, hogy tanulók körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót; megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

### **3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.**

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint községünk lakói
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat intézményegységünkkel: az óvodával, valamint a községi közművelődési intézménnyel
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle helyi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett községi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

### **4. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:**

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,



- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
  - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
  - a természet, a környezet értékeit,
  - más népek értékeit, hagyományait,
  - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

### 1.1.2 Pedagógiai célok

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.

Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).

Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.

A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.

Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.

A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.

A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.

Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

### **1.1.3 Pedagógiai feladatok**

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.

Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

### 1.1.4 Eszköz és eljárás rendszer

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

## 1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„A személyiségfejlesztés az önfejlődés elősegítése, a belső lehetőségeket kicsaló és azokat társas kapcsolatokban kipróbáló öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségünkben lehetőségként adott. Olyan élményekkel szolgáljuk a fejlesztőmunkát leginkább, amelyekben a gyermek önmaga rájöhet arra, hogy mire képes.”  
/Bagdy Emőke/

### **1.2.1 Célok**

Az intézményes nevelés hatásrendszere döntő szerepet játszik a személyiség fejlődésében. A gyermek az intézményben szervezett és intézményes formában találkozik a társadalmi elvárásokkal. Minősítik, értékelik és viszonyítják megnyilvánulásait az intézmény által közvetített és képviselt társadalmi értékekhez.

Célunk olyan személyiségek nevelése, akik megtanulják kezelni az őket ért kihívásokat, megoldani a konfliktusokat, és akikben kialakul az egészséges versenyszellem, amely megőrzi az emberi tisztességet. A bátorító-megengedő nevelés, mely önbizalmat adó, pozitív, énképű személyiség kialakulását eredményezheti.

#### **A család szerepe a fejlesztésben:**

A legalapvetőbb közösség a család, melybe a tanuló beilleszkedik. A család meghatározza, formálja, befolyásolja a gyermek fejlődését, a másokhoz való viszonyát. Alapvető szociális kötődéseket, formákat alakít ki, amelyeket az iskolába kerülve lehet és kell is fejleszteni, formálni, alakítani. Így nagyon fontos szerepet kap, az iskola, s az osztályközösség is.

#### **A tanórán megvalósítandó fejlesztési feladatok:**

- a tanulás támogatása
- kölcsönös segítségnyújtással,
- közösségi ellenőrzéssel,
- tanulmányi- és munkaerkölc erősítésével,
- a tanulói kezdeményezés segítése,
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítése,
- a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése /példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával; bírálat, önbírálat segítségével/,
- a folyamatosság biztosítása – a már elért eredmények továbbfejlesztése, az ezekre történő építés a következő évfolyamon,
- változatos munkaformákkal /csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny/ az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése,
- a tananyag alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a hazaszeretetet.

#### **A tanórán kívüli foglalkozások fejlesztési feladatai:**

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységformák és a közösen átélt élménye a közösségfejlesztés kiváló területei.

Ezekkel a programokkal célunk, hogy:

- a tanulókat egymás segítésére és ellenőrzésére szoktassuk,
- a gyerekek váljanak érzékennyé környezetük állapota iránt,
- ismerjék meg azokat a társas együttélési szabályokat, amelyek a közösségben való kapcsolataikhoz elengedhetetlenek,
- legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások iránt, a családi és az osztályközösség normáinak közelítése,
- a helyes viselkedéskultúra kialakítása,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a kirándulások, túrák mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

## **A személyiségfejlesztés feladatai az osztályközösségekben:**

### **1. osztály**

Az osztályközösség megszervezése. Az iskola belső rendjének elsajátíttatása, betartatása. A helyes tanár-diák viszony alapjai. A közös játék szabályai. A helyes étkezés, az önálló öltözködés elsajátíttatása. Felelősi rendszer kialakítása, egymás elfogadása. A szülő-iskola kapcsolat kialakítása, családlátogatások.

### **2. osztály**

Az osztályközösség erősítése, a Házi rend pontos ismerete, betartása. Tanulóközösségek, differenciált munkavégzés. Munkavégzés az iskoláért. Egymás értékelésének kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért. A szakköri tagság előnyei, kötelezettségei. Diák önkormányzati tagság. Az iskola környékének megismerése. A szülői kapcsolat erősítése. Közös kirándulás a szülőkkel.

### **3. osztály**

Az osztályközösség erősítése, a felelősi rendszer önálló kialakítása. Egymás elfogadása, az osztálytárs segítése /gyengébb, vagy beteg gyermekkel történő foglalkozás/. Az osztály rendjének önálló megtartása, a Házi rend betartása. Az idősebbek helyes példának követése. A kulturált beszéd, a szabatos fogalmazás kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért /versenyek, rendezvények/. A differenciált munkavégzés rögzítése, gyakorlata. A Diákönkormányzat munkájának segítése. A lakóhely megismerése, részvétel a rendezvényeken.

### **4. osztály**

Szaktanári rendszerbe szoktatás, a felső évfolyam megismerése. A házi rend betartása. Egymás elfogadása, megbecsülése. Az idősebb társakkal, a felnőttekkel kialakított kapcsolat fejlesztése. A szabadidő részben önálló megszervezése.

Az osztályközösség megszilárdítása. Felelősség önmagáért, a társakért. Munkavégzés az iskoláért. Részvétel az iskola szakköreiben. A kitartás, az önmérséklet fejlesztése. Részben önálló rendezvények a szülőkkel közösen. Részvétel az iskola, község ünnepein, rendezvényein..

### **5. osztály**

Az osztályközösség erősítése. A tanulóközösségek kialakítása. Differenciált foglalkozások rendszere. Aktív részvétel a szakkörök munkájában. Kiskamaszkori helyes kapcsolatok elsajátítása. A Házi rend betartása. Aktív részvétel a Diákönkormányzat munkájában. Szereplés iskolai rendezvényeken, ünnepeken. Munkavégzés az iskoláért, az iskola környezetének védelme. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért.

### **6. osztály**

Az osztályközösség erősítése. Egymás elfogadása, megbecsülése. A kiskamaszkori durvaságok leküzdése, az önuralom fejlesztése. Mások véleményének elfogadása, az egységes vitaszellem kialakítása. Az egészséges vitaszellem kialakítása. Az egészséges életvitel elsajátítása. Az önállóság fejlesztése a tanulás, a munkaszervezés, a szabadidő hasznos eltöltése terén. Aktív részvétel a Diákönkormányzat munkájában. Részvétel iskolai versenyek, rendezvények megszervezésében, lebonyolításában. Önálló

véleménynyilvánítás az értékelésnél, jutalmazásnál, a magatartási és szorgalmi jegyek elbírálásánál.

### **7. osztály**

Az osztályközösség erősítése. A Házirend betartása. Aktív részvétel a Diákönkormányzat munkájában. Szereplés iskolai rendezvényeken, ünnepeken. Munkavégzés az iskoláért, az iskola környezetének védelme. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért. Az iskolán kívüli helyes magatartás megkövetelése. A másság és önmaguk elfogadására nevelés. A rájuk leselkedő veszélyek /drog, csavargás, stb./ tudatosítása, a megelőzés módjának elsajátíttatása. Társas kapcsolatukban a helyes példák megtalálása. Önuralom erősítése. Váljanak érzékeny környezetünk állapota iránt Az önismeret fejlesztése szükséges - amely segíti a pályaválasztást

### **8. osztály**

Az osztályközösség erősítése, a Házirend betartása. Az önálló tanulás folyamaterősítése. A kamaszkor testi és lelki problémáinak megismertetése, leküzdésükre történő nevelés. Ismerjék meg önmaguk értékeit, tudjanak örömet találni mindennapjaikban. Társas kapcsolatukban a helyes példák megtalálása, azok követése. Az iskolához kötődésük további erősítése. Képviselőjükön keresztül részvétel a Diákönkormányzat munkájában, részvétel a rendezvényeken. A rájuk leselkedő veszélyek /drog, csavargás, stb./ tudatosítása, a megelőzés módjának elsajátíttatása, gyakorlata. A község, járás, megye közéletének megismerése. A helyes pályaválasztás kialakítása, felelősségtudatuk erősítése. A megfelelő vita szellem gyakorlása, a szabatos, kulturált kifejezőmód erősítése. A szülői vélemény elfogadására nevelés, az önuralom erősítése. Munkavégzés az iskoláért.

A gyerekek részére nagyon fontos, hogy milyen közösségekben élnek, milyen szerephez jutnak a gyermekközösségekben. A tanulási és sportolási sikerélmények mellett biztosítani szükséges a „társadalmi” sikerélményt is. Ez különösen azon gyerekek számára nagyon fontos, akik a közösség szervezésében tehetségesek. Ennek lehet színtere a jól működő diákönkormányzat.

## **1.2.2 Nevelési tartalmak**

### **Erkölcsei nevelés**

Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudósítása és meggyőződéssé alakítása. Arra kell törekednünk, hogy a társadalmi szükségleteket a tanulók elfogadják, személyiségük részévé váljanak, s hogy a magatartás-meghatározó szerepük érvényesüljön.

- Erkölcsi tulajdonságok kialakítását, pld. együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség.
- Fejlesztjük a gyermekek akarati tulajdonságait, pld. önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek harmonikus személyiségfejlődését segítjük, a másságot elfogadó környezet biztosításával, az eredményeik, erényeik, sikeres próbálkozásaik értékelésével.
- Kiemelt funkciója iskolánknak a tanulók esélyegyenlőségének a biztosítása, az indulási hátrányok csökkentése.
- Mindezekhez megfelelő kommunikáció és interakció szükséges.

## Értelmi nevelés

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A valóság - az ember külső és belső világa- megismerésére és megértésére való törekvés, a művelődési igények kialakítása. Az egészben, rendszerben, a hosszú távú folyamatokban való gondolkodás fejlesztése.

- a megismerő (kognitív) képesség fejlesztése
- érzékelés fejlesztés
- észlelés fejlesztés
- emlékezet fejlesztés
- képzelet fejlesztés
- gondolkodás fejlesztés

## Érzelmi nevelés

Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A pedagógus-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze.

Pedagógusaink felé alapvető követelmény az érzelmi támaszt nyújtó, meleg nevelői attitűd.

Fontos a gyermekek önismeretének fejlesztése, legyenek képesek saját helyzetüket felmérni a csoportban, és képesek legyenek társaikkal együttműködni.

Intézményi élet szervezése, mely közös élményekre épülő, közös tevékenységek gyakorlására kínál lehetőséget.

Az érzelmi állapot befolyásolja és szabályozza a viselkedést:

- érzelmek feletti uralom képességének fejlesztése
- velünk született (öröm, fájdalom, félelem) érzelmek megfelelő kezelésének fejlesztése
- alapérzelmek: öröm, bánat, meglepetés, félelem, harag, undor helyes kezelésének fejlesztése
- vegetatív (élettani) érzelmek kezelése,

## A közösségi nevelés

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudósítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. A felelősségtudat és felelősségvállalás egységének fejlesztése

- A közösségfejlesztés feladata az életkor növekedésével változik, így a tevékenységi rendszer szélesedik, a munka önállósága fokozódik, a közösség szerkezete differenciálódik, az együttműködés növekszik.
- A szocializáció az egész iskolai nevelési folyamat alapvető, átfogó, gyakorlati módszere, eljárásrendszere. A fejlődésben, szocializálódásban a társadalmi szerepek tevékeny elsajátítása alapvető.
- Az iskolában akkor nevelünk hatékonyan, ha a viselkedés kialakítását alapvető célnak tekintjük.
- Világossá kell tenni az együttélés szokásait, elő kell segítenünk az ahhoz való alkalmazkodást.

- Az egyéni bánásmód biztosítja, hogy a gyermekek, a rájuk jellemző sajátos vonásoknak megfelelően, váljanak a közösség tagjaivá.
- Az iskolai követelmények azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságuknak fejlettségüknek, fejlődésüknek megfelelően az iskolai és az iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel minél teljesebben bontakoztassák ki személyiségüket.

## **Akarati nevelés**

- céltudatos, külső vagy belső akadályok legyőzésének fejlesztése
- az akaraterő formálásának fejlesztése
- az akaraterő nagyságának, irányának, egészséges egyensúlyban tartásának
- megfelelő szokások kialakítása
- meggyőződések, példaképek állítása
- akaraterő fejlesztése:
- szokásformálás
- határozott egyéni célok formálása
- magatartási normák megszilárdítása

## **Nemzeti nevelés**

A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra bemutatása, emlékeinek tisztelete, ápolása. Művészetek megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

- Nemzeti azonosságtudatra, hazafiasságra nevelés
- Ismerjék népünk kulturális örökségét
- Szerezzenek információkat az emberiség globális problémáiról
- Ismerjék meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit,
- ismerjék meg az iskolai hagyományokat,
- Legyenek nyitottabbak a hazánkban és a szomszédságunkban élő más népek megismerésére
- Közös gyökerek, közös származás értelmezése
- A magyar nyelv szeretetének, ápolásának igénye
- A nemzeti érzés-és tudatvilág kialakítása

## **Állampolgári nevelés**

Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény és kezdeményező készség kialakítása a közösségi ténsenysegekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

- A nemzetet szimbolizáló jelképek megismerése elfogadása
- Himnusz, zászló, címer, Szent Korona, Alkotmány
- A mindennapi életben megélt spontán nemzeti identitás fejlesztése
- Az "állampolgár" fogalma az "állampolgár" tartalma
- „Büszke vagyok arra, hogy magyar állampolgár vagyok.” értelmezése, tudatosítása



## **Munkára nevelés**

Az emberek által végzett munka, az értékteremtés. A tanulók önellátásra és környezetük ismeretek rendben tartására irányuló tevékenységük gyakoroltatása, kreativitásuk és innovációs képességük fejlesztése.

- munkára nevelés hatékony eszköze legyen az önkiszolgálás
- legyen a tanuló legfontosabb munkája a tanulás
- válják a munka életükben középponti tevékenységgé
- a munkában tanúsított erőfeszítés közben fejlődjön ki a helyes viszonya társaihoz,
- a kölcsönös segítség megteremtésével fejlesszük a közösségi erkölcsöt, az összetartozás és a felelősség érzését
- alakuljon a jelleme, keresse a legésszerűbb megoldásokat,
- találja meg a legcélravezetőbbet, az újat,
- értse munkája lényegét
- ismerjük meg a tanuló érdeklődési irányát, kitartását,
- segítsük a helyes pályaválasztását

## **Egészséges életmódra nevelés**

A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti belső igény kialakítása.

- egészséges táplálkozás kialakítása
- mindennapi testedzés iránti igény felkeltése
- napirend helyes meghatározása, betartása
- társas kapcsolatok és az egészséges életmód kapcsolata
- környezeti hatások és az egészséges életmód szerepe
- pozitív életfelfogás megalapozása, előkészítése
- a szabadidő egészséges, kulturált felhasználásának

## **Művészeti nevelés**

Szolgálja a gyerekek testi, lelki fejlesztésén át az egész személyiség fejlődését. Járuljon hozzá érzelmi életük gazdagodásához.

A művészeti nevelés tartalmának kialakításában fontosnak tartjuk a természeti-emberi környezet esztétikumának megismerését, tudatos elemzését, értelmezését. Az alkotási folyamatokba való beépítését az egyetemes és európai emberi kultúra megismert értékeit. A nemzeti hagyományok értékeinek ismeretét, őrzését, - a kommunikáció művészi formáinak – a képző-iparművészet műfaji sajátosságainak alkotó használatát az egész személyiség kiteljesedése érdekében.

- az általános emberi értékek megismertetése,
- esztétikai igényesség kialakítása,
- kulturált környezetre való igény kialakítása,
- a köznapi és művészeti szép felfedeztetése
- az egész személyiség fejlesztése, művészi beállítódásra való nevelés
- megismert stílusokban önmagukat esztétikusan tudják kifejezni,
- fejlessze a tanuló önállóságát, kitartását, önképét, önismeretét

- fejlessze térben, időben való tájékozódását, formaérzékét,
- az önálló véleményalkotásra késztesse
- ösztönözze a tanulót önálló munkára, érdeklődési körének kiszélesítésére, kitartó és igényes munkára,

## **Multikulturális nevelés**

A multikulturális nevelés elsődleges célja a kisebbség és a többség egymáshoz való viszonyulásának, egymás elfogadásának és az egymáshoz való alkalmazkodásnak a rendezése. A kisebbség és a többség érintkezése vagy elkülönülése során az egyén vagy csoport különböző stratégiákat fejleszt ki annak megfelelően, hogy törekszik-e az egymáshoz való alkalmazkodásra vagy elutasítja azt. A multikulturalizmus célja az integráció megvalósítása.

A multikulturális oktatás két kultúrát ölel fel. Olyan kompetenciákat kell kialakítson a tanulóknak, amelyek képessé teszik őket arra, hogy szembenézzenek a közösségben meglévő sokszínűséggel és különbözőségekkel, és megtanulják kezelni ezeket. A multikulturális nevelés arra törekszik, hogy a különféle kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést megalapozó készségeket fejlesszen ki.

- a közös együttélés szabályainak kialakítása, betartása
- nem sértő attitűdök és beállítódások megtartása, gyakorlása
- közös feltételrendszer kialakítása
- kompromisszum-készség kialakítása betartás, betartatása
- ismerje meg a kulturális különbségeket a társadalomban levő emberi viszonyok jellegzetességeit

## **1.3 Az egészségneveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok**

### **1.3.1 Célok, elvek**

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van.

Az egészségfejlesztő program eredményeként erősödjenek a személyiségfejlesztő hatások, csökkenjenek az ártó tényezők.

Az iskola befejezésekor a diákok értsék meg, saját életükben tudják alkalmazni az elsajátítottakat.

### **Az egészségnevelés feladatai:**

- Minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.
- Neveljen az egészséges állapot örömteli megélésére, és a harmonikus élet értékévé váló tiszteletére.
- Készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.
- Fejlessze a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást. (szociális kompetencia)
- Ismertesse meg a tanulókkal a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok - leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit. (természettudományos kompetencia)
- Készítse fel a tanulókat a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
- Készítsen fel az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjaira.
- Hívja fel a tanulók figyelmét a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására).
- Nyújtson támogatást a gyerekeknek - különösen a serdülőknek - a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok (pl. a dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás, öltözködési szokások) kialakulásának megelőzésében.
- A kialakult helytelen szokásokat változtassa meg az ismeret és tájékozottság segítségével. (digitális kompetencia)
- Foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.
- Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

### **Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:**

- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel.

### ***A tanulók képesek legyenek figyelemmel kísérni:***

- viselkedésüket, az életvezetésük helyes alakítását
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülését
- a betegségeket a korai szűrésekben való részvétel révén megelőzni

### ***További céljaink az egészségnevelés tanulókra gyakorolt hatásával kapcsolatban:***

- tudjanak sajátos étrendet, mozgásprogramot kialakítani egészségük megőrzése érdekében

- erősítsék a társas-kommunikációs készségeik fejlesztését és a konfliktuskezelési magatartásformák fejlesztését
- fordítsanak figyelmet személyes higiéniájuk kialakítására
- ébresszen tiszteletet a természet iránt, alakuljon ki a tanulóknál az a tudat, hogy ők is részei a természetnek, az életnek, és helyi környezetüknek
- képesek legyenek ne csak maguk, de esetleg mások egészségének és életének védelmére is
- törekedjünk az ön- és társismeret fejlesztésére
- növekedjen a képességeiken alapuló magabiztosságuk, s a jövővel szembeni pozitív beállítottságuk
- folyamatosan tanulják meg értékelni más kultúrák egészségről és jólétről kialakított nézeteit (szociális kompetencia)
- fokozatosan fejlődjön mozgásigényük, s ezzel együtt állóképességük
- helyes erkölcsi szemlélet fejlesztése (pl. a társadalmi, nemi- és családi étellel kapcsolatban)
- fejlődjön szociális és karitatív érzésük.

### 1.3.2 Az egészségnevelés területei

#### *Szomatikus testi nevelés*

A szomatikus nevelés feladatai között a személyi tisztaság, a környezeti tisztaság megteremtését, a higiénés magatartásra való szoktatást, a szervezet betegségekkel szembeni ellenálló képességének fokozását, az egészséges táplálkozásra, ruházatkodásra történő nevelést tartjuk elsődlegesnek. Testi képességek: az erőnlét, állóképesség, ügyesség, gyorsaság fejlesztése.

#### *Higiénés nevelés*

Célja az egyén és a közösség egészségének védelme, a külső környezetből származó ártalmak megelőzése, elhárítása.

##### **Személyi higiéniára nevelés**

Az egész nap folyamán példát mutatunk, és folyamatosan felhívjuk a figyelmet ezen szabályok betartására (bőrápolás, körömápolás, fogápolás, orr, fül, szemápolás, egészséges ruházatkodás, a helyes (egészséges) táplálkozás, a kulturált étkezés nevelési feladata.

##### **Környezet higiéniára nevelés**

A gyerekekkel közösen végezzük az osztályterem tisztaságának megóvását, szépítését, virágosítását, a termék szellőztetését, az udvar tisztántartását, gondozását.

##### **Szociohigiénés (harmonikus társkapcsolatokra történő) nevelés**

Kedvező társas miliő működtetése. Kiemelt szerepet játszik a család társas támogató rendszere, a szülő – gyermek kapcsolat, anya – gyermek kapcsolat zavartalansága, a személyiség kibontakozási lehetőségének biztosítása, a személyiségben meglévő kreativitás kibontakozása.

Ezeket a szerepeket is a már említett hátrányos, érzelmileg szegény környezetből s származó tanulóink miatt, az iskolának kell megtanítania.

## **Pszichohigiénés (lelki egészségre) nevelés**

### *Az egészséges életvezetés*

Az egészséges napirend, életrend tartalmazza a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok alakítását, a jó családi és iskolai környezetet és a gyerekek között kialakuló légkört, az intim emberi kapcsolatok irányítását. Erre elsősorban osztályfőnöki órákon nyílik lehetőség.

A deviánsviselkedés (durvaság, agresszivitás, veszélyhelyzet és baleseti helyzet teremtése) megelőzésére a tanítói példamutatás szolgál.

**A családi életre nevelés** az egészséges életvezetés egyik kiemelt feladata napjainkban. Az anyai és apai hivatás megértése, megbecsülése minden szakórán megvalósul a képzőművészeti, irodalmi és zenei tananyagokon keresztül.

### ***A kondicionális testedzés***

Iskolánkban a testmozgás célja a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modernkor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszerítik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Ennek tükrében a 2012/2013-as tanévvel kezdődően intézményünkben bevezetésre került a mindennapos testnevelés 1. és 5. évfolyamokon, felmenő rendszerben.

## **1.3.3 Megelőző, prevenciós tevékenység**

### ***Baleset-megelőzésre nevelés***

A felgyorsult technikai fejlődés, a civilizáció számtalan olyan újabb eredményt is hozott, amely jelentősége mellett balesetveszélyt, életveszélyt is rejt magában. A pedagógusok minden alkalommal felkészítik a gyerekeket a baleseti helyzetek felismerésére az iskolai feltételek között, és a biztonságos eszközhasználat gyakorlására (kés, olló, villa, kísérleti eszközök). Az otthoni baleseti források felismertetése, megelőzésük gyakorlása is az iskolában valósul meg. Az utcai közlekedés szabályainak elsajátítása környezet, illetve technika órákon realizálódik.

### ***Stresszelhárítás***

A stresszokok kiküszöbölése azoknak az élethelyzeteknek az elkerülését tartalmazza, amelyek stresszhatásuk következtében erősen megterhelik az idegrendszert. Ilyen a füstös, áporodott levegőjű helyiségben való tartózkodás, a folyamatos zajhatás, erős fény, sok ülés, fokozott mozgáskorlátozás. A pedagógus feladata ezek megszüntetése, illetve kiküszöbölése, fokozott figyelme.

A stresszelhárítás bevált módszere a tanórán kívüli tevékenység: évente 1-2 alkalommal gyalogtúra vagy kerékpártúra a közeli természeti környezetbe, játékos vetélkedők, akadályversenyek rendezése, egészségügyi séták alkalmoszerűen, a napközi foglalkozások keretében, környezetismeret tantárgyhoz kapcsolódó témakörök feldolgozása tanulmányi sétákon (pl. erdő, vízpart élővilágának megtekintése), vízhez szoktatás, úszás

### ***A betegségek megelőzésére nevelés***

A fertőző betegségek megelőzésére nevelés magában foglalja a közvetlen érintkezés útján, cseppfertőzéssel, továbbá az élelmiszerekkel terjedő fertőzések megelőzésére nevelést.

Felhívjuk a figyelmet, és megtanítjuk a helyes zsebkendő használatát, a köhögés, tüsszentés alkalmával, hangsúlyozzuk a kézmosás szükségességét az étkezések előtt, után, az óráközi szünetek után, WC használatot követően.

Kiemelt figyelmet fordítunk az élőködők (rüh, fejtetű) felismerésére és kiküszöbölésére. Ebben segítséget kérünk a védőnői hálózattól.

Az egyszerűbb rendellenességek megelőzése magában foglalja a beszédhibák megelőzését, felfedezését, korrekcióját, mely logopédus segítségével történik, és a tartási (ülési) rendellenességek felfedezését, korrekcióját, a helyes testtartás kialakítását, melyet testnevelés, illetve gyógytestnevelés órán valósítunk meg.

### ***Dohányzás, alkohol és drog prevenciók tevékenység***

A káros szenvedélyek élettani és pszichés hatásait életkoruknak megfelelő szinten mutatjuk be tanulóinknak. Felhívjuk a figyelmüket a káros szenvedélyekhez való hozzászokás veszélyeire, az egyén és környezete szempontjából is.

### **1.3.4 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása**

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt a mentők, orvosok, vagy más egészségügyi személy megérkezése előtt.

#### **Az elsősegélynyújtó feladatai:**

##### ***A helyszín felmérése***

- Gyorsan tájékozódjék arról, mi történt
- Mérje fel, milyen veszély fenyegeti az elsősegélynyújtót és a sérültet
- Nem szabad kockáztatni saját testi épségét

##### ***A helyszín biztosítása***

- Megóvni a sérültet a további veszélyektől
- Egyedül ne vállaljon túl sok feladatot
- Vegye számba az összes sérültet és ezután nyújtson elsősegélyt
- A sérültek súlyossága szerint döntse el az ellátás sorrendjét
- Kérjen segítséget
- Bizonyosodjék meg arról, hogy a szükséges szakemberek elindultak a helyszínre.

#### **Az iskolai segítségnyújtás oktatásának célja**

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának célja, a sérült állapotának romlását megakadályozni, fájdalmát csökkenteni, nyugalmát biztosítani az orvosi segítség megérkezéséig.

Ismerjék fel az elsősegélynyújtás fontosságát és kiemelkedő szerepét, sajátítsák el a legalapvetőbb segítségnyújtási módokat.

#### **Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái**

Tudatosítani kell tanulóinkban, hogy az iskolában való tartózkodás, illetve sportolás közben milyen sérülések adódhatnak, mit kell tenni egyes sérülések esetén.

Kirándulások alkalmával fel kell hívni figyelmüket a helyes közlekedési szabályok betartására, a hegymászás lehetséges veszélyeire, megakadályozására.

Mindenütt be kell tartani a megfelelő előírásokat, írott és íratlan szabályokat.

### **Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül**

A diákok számára osztályfőnöki órán lehetőséget biztosítunk az alapvető elsősegélynyújtó ismeretek elsajátítására.

A 5-6. osztályos természetismeret tantárgy keretében az elsősegély-nyújtás kötelező elemi ismeretei:

- az ájult beteg ellátása
- a sebellátás, vérzéscsillapítás gyakorlata

Biológia órákon a felső tagozatosok megismerkednek az újraélesztés technológiájával, valamint a 7-8. évfolyamon meg kell tanulni a tanulóknak, hogyan kell eljárni bőrsérülések és mozgássérülések esetén.

Testnevelés órákon a sérülések és kötözések fajtáit ismerhetik meg.

### **Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon kívül**

A tanulók számára a délutáni foglalkozások keretén belül tájékoztatást, oktatást, gyakorlati ismereteket nyújtó foglalkozásokat szervezünk szakemberek részvételével:

- védőnő
- házi orvos
- mentőszolgálat szakembere
- orvos asszisztens

## **1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok**

### **1.4.1 Célok, feladatok, közösségfejlesztő tevékenységek**

#### **A közösségi nevelés területei:**

1. a család,
2. az iskola,
3. az iskolán kívüli közösségek.

#### **A közösségfejlesztés színterei:**

A közösségfejlesztésre az intézményen belül sor kerülhet:

- a tanórákon (különös tekintettel az osztályfőnöki órákra ),
- a tanórán kívül felnőttek által szervezett foglalkozásokon,
- a tanórán kívül diákok által szervezett foglalkozásokon,
- a szabadidős tevékenységek keretében.

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),

- 4. a másság elfogadásához (integráció az iskolánkban jelenlevő gyermekek többségénél),
- az együtt érző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Éppen azért, mert valamennyi terület feladata azonos és mivel az iskola nem differenciáltan, egymástól függetlenül, egymás mellett fejleszti a tanulók személyiségét, hanem közösen egymást erősítve a tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a legfontosabb, a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során.

### **A tanórán megvalósítható közösségfejlesztés:**

Az iskolai nevelés - oktatás kerete az osztály, amely kezdetben nem több mint közel azonos korú tanulók csoportjánál közösséggé formálása, több éven át tartó pedagógiai folyamat, amelyet az iskola valamennyi dolgozója közösen, egymást erősítve végzi, és amelyben meghatározó szerepe van az **osztályfőnöknek**.

### **A közösségfejlesztés szempontjából fontos az osztályban tanító tanárok összhangja:**

Ezért törekedni kell arra, hogy a nevelők azonos értékrendet képviseljenek, megbeszéljék egy-egy adott osztály problémáit, egységesen lépjenek fel, az eredményes és hatékony munka érdekében.

Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

### **A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a következők:**

Törekedjünk arra, hogy minden tanuló:

- ismerje meg azokat a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségekben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek,
- megismerje népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit,
- sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek,
- legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a „ másság ” iránt, becsülje meg ezeket,
- váljon érzékennyé környezete állapota iránt,
- kapcsolódjon be közvetlen környezetének értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá,
- szerezzon személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén,
- legyen képes az új audiovizuális környezetet megérteni és azt szelektíven 10. tanulóink tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvén szabatosan kommunikálni,



- az önálló, felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani,
- ismerje meg a környezet leggyakoribb egészségét, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait 13. kapjon kellő „mélységű” támogatást a káros, függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez,
- tanuljon meg tanulni, tudja, hogy életpályája során többször pályamódosításra kényszerülhet
- legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére,
- tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést.

### **A tanórákon kívül a felnőttek által szervezett foglalkozások:**

A közösségfejlesztésben emocionálisan nélkülözhetetlenek az együttes élmények, a közös cselekvések. Ennek megvalósítására jó lehetőség nyílik az iskola által szervezett programokon, például: diák önkormányzati nap, vagy gyermeknap, stb. . A kötetlen együttlétek biztosítják egymás jobb megismerését, a sikeresen végzett munka örömeinek együttes átélését, az esetleges kudarcok elemzését, feldolgozását, tanulságok levonását.

### **Lehetséges formái:**

Kirándulások, túrák, amelyek az együttes élményen túl lehetőséget teremtenek nemzeti értékeink jobb megismerésére, megbecsülésére, a természet iránti tisztelet, a környezet iránti felelősség érzésének felkeltésére.

1. A kiállításokon, színházi-, zenei-, irodalmi programokon való részvétel az esztétikai nevelés mellett szolgálja a kulturált megjelenés, viselkedés normáinak elsajátítását, gyakorlását.
2. A közös sportprogramok előmozdítják az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítását.
3. A csapatversenyeken való részvétel erősíti az egészséges versenyszellemet, segíti az együttműködő-készség fejlődését.
4. Az együttes szereplésekben való felkészülések olyan képességek megmutatására is lehetőséget teremtenek, amelyekre a tanítási órák keretében nincs lehetőség. E feladatok kiváló terepet jelentenek a közösséggel szembeni felelősségátérzésnek elmélyítésére.
5. Levelezős, egyéb versenyek.

### **A tanórákon kívül diákok által szervezett tevékenységek:**

A diákok által kezdeményezett tevékenységek mozgatórugója iskolánkban a diákönkormányzat, amely a legtöbb program lebonyolításáért vállal felelősséget, a „felső ” tagozatos tanulók szoktak a mindenkori diákönkormányzat vezetőjének segítségét nyújtani.

### **A diák önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:**

A diákönkormányzatok a tanulók irányító, önszervező közösségei, melynek keretében a tanulók a pedagógus irányítóval (vagy pedagógus közösséggel) együtt intézik saját ügyeiket.

### **A diákönkormányzat feladatai:**

- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- a kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- a közösség iránti felelősségérzet, felelősségtudat kialakítása, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

### **Az iskolai hagyományok szellemében a diákönkormányzat feladatai közé tartozik:**

1. farsang megszervezése,
2. a diáknap programjainak megszervezése és lebonyolítása,
3. javaslatok előterjesztése a gyermeknap programjaira vonatkozóan,

### **A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:**

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formái és a közösen átélt kirándulások, egyéb csoportfoglalkozások érdelemmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

#### Feladat:

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, grafikai...) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

### **Az azonos érdeklődés alapján szerveződő közösségek:**

Egy-egy csoport szerveződésének fontos motiváló tényezője lehet az azonos érdeklődési kör. Ennek alapján szerveződnek a szakkörök, sportkörök. Fontos tevékenységünknek tartjuk, hogy e szervezeti keretek között ne csak a tehetséggondozásra kerüljön sor, hanem a közösségben rejlő személyiségformáló erők is maximálisan kibontakozzanak.

## **1.4.2 Iskolai hagyományok, ünnepek**

Iskolánk tanulói saját osztályközösségük mellett az iskola egészének, mint nagyközösségnek is tagjai. Fontosnak tartjuk az együvé tartozás érzésének erősítését. Ennek eszközei az iskola

közös rendezvényei:

- az iskolai ünnepélyek, megemlékezések:
  - karácsonyi ünnepély, valamint advent,
  - október 23- i megemlékezés, október 6.
  - március 15-i megemlékezés, június 04-i megemlékezés
- a diáknapi,
- a farsangi,
- valamint az iskola hagyományainak ápolása érdekében meghonosított egyéb emléknapi és nemzeti emléknapi, megemlékezések időpontját és módját az éves munkatervben határozzuk meg.

Települési szinten, a község művelődési házában ünnepeljük meg a következő ünnepeket:

- Október 23.
- Karácsony
- Március 15.
- Anyák napja
- Idősek estje
- Június 4.

Iskolánk hagyományai szerint iskolai körben ünnepséget rendezünk:

- karácsonykor
- farsangkor
- anyák napja idején
- a nyolcadikosok búcsúztatása alkalmából
- a ballagás alkalmával
- tanérvnyitás és tanérvzárás alkalmával

Egyéb hagyományaink:

- A nyolcadikosok elbúcsúztatása
- A nyugdíjasok és más munkahelyre távozók elbúcsúztatása
- Kollégák köszöntése gyermekszülés alkalmából

## **1.5 A pedagógusok feladatai, az osztályfőnök feladatai és hatásköre**

### **A pedagógusok feladatai**

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- tanítási órák dokumentálása, helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- tanulmányi versenyek összeállítása, lebonyolítása,
- tehetség gondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,

- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza

### **Az osztályfőnök feladatai és hatásköre**

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket:
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, közreműködik a tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az nevelési munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.

## **1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység**

Az iskolának törekednie kell arra, hogy minden gyerek egyéni sikereinek szintjéről szolgálhasson, olyan tevékenységrendszerek is emelődjenek be az iskola profiljába, melyek egyébként nem tartoznak a klasszikusan vett tananyaghoz, de ezek által azok is sikerekhez jutnak, akik egyébként a tradicionális tantárgyak tanulásában – legalábbis a kezdetekben – nem jutnak sikerélményekhez. A gyerekek az olyan helyeket és helyzeteket fogadják el könnyen és zökkenőmentesen, ahol sikeresek. Az egyéni siker tehát az iskolához való pozitív viszony előfeltétele. Tanítsuk meg a gyermekeinket elviselni és feldolgozni a kudarcokat. A kevésbé tehetségesek, vagy az otthonról kevésbé felkaroltak, „kudarc túltermelésben” szenvednek. Ki kell bennük építeni az ellenálló képességet az elkerülhetetlen kudarc pszichés terheinek elviselésére.

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák;
- napközi otthon;
- egésznapos oktatás
- diákétkeztetés;
- felzárkóztató foglalkozások;
- iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- -szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- családlátogatások;
- továbbtanulás irányítása, segítése;

### **1.6.1 Célok, irányok**

#### **Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:**

Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (SNI)
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló (BTM)
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

#### **A közös erőfeszítés öröme:**

A közös erőfeszítés öröme, mint együttes élmény nélkül az iskola képtelen elfogadtatni magát az egyénnel, mert e nélkül egyszerűen élvezhetetlen. A tanulási nehézségekkel, magatartási problémákkal küszködő gyermeket minden közös tevékenységbe be kell vonni.

#### **Védelmet, védettséget nyújtson:**

Az iskola olyan szervezetté és közösséggé váljon, amely védelmet nyújt a magánnyal szemben, a kirekesztés ellen, olykor a gyerek családjával szemben is, még ha nem hagyományos gyermekvédelmi problémáról van is szó, hanem sokkal finomabb dolgoktól, például meg nem értésről, elidegenedésről, elkényeztetésről vagy rejtett erőszakról /verés/, jöjjön az akár gyerektől, akár felnőttől. Az iskola olyan hely kell hogy legyen, ahol a gyermeki jogok tisztelete hatja át a tevékenységeket az emberi érintkezés minden szintjén és formájában.

#### **A kommunikációs képesség megalapozása:**

A cél, hogy mindenki meg tudja értetni magát mindenkivel, és meg tudjon érteni mindenkit. A gyerekeknek legyen mondanivalója, mert a kommunikációs képesség elsősorban tartalmi kérdés. A másik, pedig az, hogy a közlés legyen fontos valakinek vagy valaminek. Valóságos érdeklődésnek kell jelen ennie ahhoz, hogy az pontos, szabatos beszédre ösztönözzön. Iskolára vetítve ez azt jelenti, hogy ha az iskolában olyan tevékenységek vannak, amelyekben az információ pontosságának szerepe van, akkor maga a működés motivál pontos beszédre. Ne legyen bátorságra szükség a gondolatok közléséhez. A nyílt, értelmes kommunikációhoz olyan helyzet kell, amelyben nem túl kockázatos azt mondani, amit az ember gondol, mert nem kell attól tartania, hogy megtorolják, vagy hogy kinevetik és megszegyenítik. Sok gyereknél beszédnehézséget okoz az új helyzet, az

iskolakezdés. Ezt azzal tudjuk korrigálni, ha a gyermekkel azt éreztetjük, hogy fontos, amit mond. Az önkifejezés minden eszköze egyformán fontos, hagyjuk az egész embert beszélni, ne csak a nyelvet.

#### **Az átmenet problémájának megkönnyítése:**

- A megváltozott körülményekhez sok tanuló csak nehezen tud alkalmazkodni. Fejlődésükben megtorpanás, zavar keletkezik. Az osztályban tanulók csak életkorban álltak közel egymáshoz, viszont adottságaikban, fejlettségben, képességeikben stb. igen heterogén az összegétel.
- Célunk az, hogy minden gyermek sikerrel megfeleljen az iskolai követelményeknek
- Mindezt az adott közösségben, integráltan kell megvalósítanunk.

### **1.6.2 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek**

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagot túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.

Jellemzőik:

- átlag feletti általános képességek,
- átlagot meghaladó speciális képességek,
- kreativitás,

A segítségnyújtás fő színteri, módszerei:

- feladat iránti elkötelezettség erősítése, tanórai differenciálás különféle formái (kiscsoport, nívócsoport, egyénre szabott munka stb.),
- délutáni foglalkozások (szakkör, blokk, önképzőkör stb.),
- hétvégi programok,
- tehetséges gyerek erős oldalának fejlesztése,
- a tehetséges gyerek gyenge oldalának fejlesztése
- szabadidős, lazító programok, amelyek biztosítják a feltöltődést, pihenést.

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása,
- a tehetséggondozó foglalkozások;
- az iskolai sportkör;
- a szakkörök;
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- a szabadidős foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás segítése.

### **1.6.3 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program**

Tanulási kudarcok lehetséges okai:

- hiányzás magas aránya
- értelmi képességek
- szülők túlzott elvárása
- magas követelményrendszert diktáló tempó
- részképeség zavar átmenet probléma nagy létszámú osztály
- nem megfelelő szociális, családi háttér
- elhanyagoló, érdektelen szülői magatartás
- túlterheltség
- helytelen időbeosztás

A segítségnyújtás módszerei:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- képességkibontakoztató és integrációs felkészítés;
- a napközi otthon;
- a tanulószoba;
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

### **1.6.4 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése**

Az iskolánkba járó gyerekek egy része jelentős szociális, műveltségi, kulturális hátránnyal érkezik az intézménybe. Előfordul csonka családból jövő, munkanélküli felnőttekkel, hozzátartozókkal körülvett, nem megfelelő anyagi és szociális háttérrel rendelkező gyermek.

A kudarcélmények, a negatív hatások ezeket a gyerekeket még inkább a sikertelenség, a lemorzsolódás felé sodorhatják. A túlkoros vagy magatartási problémás gyerekek helyzete egy-egy osztályban igen nagy gondot okoznak. A devianciákkal terhelt magatartás olykor lehetetlenné teszi a tanítást-tanulást.

Igen nagy a felelőssége az alsóban tanítóknak, az osztályfőnököknek, hogy kiszűrjék és a Nevelési Tanácsadó valamint a Családsegítő Szolgálat segítségét kérjék e gyerekek esetében. A szülők meggyőzését is fel kell vállalniuk ahhoz, hogy adott esetben gyereke a neki megfelelő szintű képzésben részesüljön, és így elkerülhető az elégséggel épphogy átbukdászoló tanuló (fokozott családlátogatás).

A felzárkóztatást, a korrepetálást ezeknek a tanulóknak feltétlenül biztosítani kell a továbbhaladás szempontjából fontos tantárgyakból (magyar, matematika stb.)

- szoros kapcsolat a helyi óvodával, a nevelési tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- a napközi otthon;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a családlátogatások;  
a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

## 1.6.5 Sajátos Nevelési Igényű tanulók segítése

### Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja

A fülöpi Általános Iskola vállalta a helyi sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatását. Pedagógiai programunkban alapul vesszük, hogy a fogyatékos gyermek minden más gyermekkel közös emberi tulajdonságokkal rendelkezik, hogy ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban él. Ezért felnőtté válásukhoz biztosítjuk iskolai kereteinken belül az elsajátítható tudást és a kialakítandó képességeket, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését, illetve az oktatásukhoz – nevelésükhöz nélkülözhetetlen speciális szükségleteiket, hogy felkészítésük olyan mértékűvé váljon, amivel iskolaváltás esetén egy másik iskolában folytatni tudják tanulmányaikat, és képessé válhassanak szakképzésre, illetve a társadalomba való beilleszkedésre.

A sajátos nevelési igényű tanulóink integrált nevelését-oktatását biztosító eltérő követelményrendszert, illetve a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot - a NAT illetve a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve és a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 11.1 számú Kerettantervek az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyam) melléklete alapján - helyi tantervünkbe beépítettük.

A számukra előírt speciális fejlesztési irányelveket betartva, az eltérő tanterv szerint haladó tanulóinkat önmagukhoz mérten differenciáltan értékeljük, figyelembe véve az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettanterv által előírt követelményrendszert.

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai megegyeznek a NAT-ban alkalmazott szakaszolással. A helyi tantervben a bevezető szakasz időtartamának megnövelését – általában az első évfolyam tananyagának két tanévre történő elosztásával – indokoltnak tartjuk.

Az egyéni gyógypedagógiai rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások órarendjükhöz és napirendjükhöz igazodnak. A foglalkozások megszervezésének heti időkeretét a Köznevelési törvény 6. melléklete alapján biztosítjuk számukra. A tanulóink annyi egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozáson vesznek részt, amennyi a sajátos nevelési igényükből eredő hátrányaik csökkentéséhez szükséges.



## Helyzetkép

Intézményünkben jelenleg enyhe értelmi fogyatékos, atípusos autista, beszéd fogyatékos, illetve egyéb pszichés fejlődési zavarral ( diszlexia-diszgráfia, kevert specifikus zavar) küzdő tanulók integrált nevelése - oktatása folyik.

### **Célok meghatározása a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvek alapján:**

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.
- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit,
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

### **A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása**

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét,
- a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

### **A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei**

Az érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékoságból, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékoságból, autizmus spektrum zavarból vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.

- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.

- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

### **A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők**

- A fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar típusa, súlyossága.
- A fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.
- A sajátos nevelési igényű tanuló életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.
- A társadalmi integráció kívánalmai: az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jeleníteni:

- az intézmény pedagógiai programjában,
- a helyi tantervben
- a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,
- az egyéni fejlesztési tervben.

A fogyatékoság, a pszichés fejlődési zavar típusának megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár kompetenciája:

1. a programok, programcsomagok összeállítása,
2. a rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, osztálytermen belüli megsegítés,
3. közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

### **A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára**

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény foglalja össze. A köznevelési törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhöz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többlétszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

## **A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás**

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagához mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- A befogadó iskola vezetője támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon akkreditált továbbképzéseken.
- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása.
- A pedagógus a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
- A tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- Egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

### **1. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók**

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.

Nevelési, oktatási szempontú jellemzőik, hogy fejlődésük igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki.

Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik:

- a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok,
- a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései.

Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, és a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- fogyatékossgal típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, gyógypedagógus foglalkoztatása,

- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek,
- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakszolgáltatások biztosítása.

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulóink nevelése során a fejlesztési területek mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul.

## **2. A beszéd fogyatékos tanulók**

Beszéd fogyatékos az a tanuló, aki a receptív és/vagy expresszív beszéd/nyelvi rendszer szerveződése, fejlődési eredetű vagy szerzett zavara életkorától eltérő, különböző klinikai képekben megmutatkozó tüneti sajátosságai, valamint a verbális tanulási folyamatok atipikus fejlődése miatt a későbbi társadalmi beilleszkedés szempontjából veszélyeztetett.

Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszéd és a nyelvi teljesítmény jellegétől függ. A beszéd fogyatékos tanuló iskolai fejlesztésében, speciális nevelési igényeinek kielégítésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan történő oktatásnak a kiemelt figyelmet igénylő tanulók (különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű) személyi és tárgyi feltételeivel is rendelkező többségi általános iskolában. Ez biztosíthatja a tanulók számára a felfelé nivellálást segítő pedagógiai környezetet.

A beszéd fogyatékos tanulók beszéd és nyelvi fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások, az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében történik. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszéd fogyatékos jellegétől függ. Befogadó iskolaként ismerjük a fogyatékosból eredő hátrányokat, és biztosítjuk, hogy a beszéd fogyatékos gyermekek a szükségleteiknek megfelelően hozzájussanak azokhoz a pedagógiai többlétszolgáltatásokhoz, amelyek a hátrányok leküzdését segítik.

A beszéd fogyatékos tanuló a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján adott tantárgy(ak), tantárgyrész(ek) értékelése alól mentességben részesülhet.

- A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztésében törekedni kell a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjára, a személyiség és a beszéd működés kölcsönhatására, funkcionális összefüggésrendszerére.
- A fejlesztés tudatos és tervszerű kell legyen, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől az egyénre szabott terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul.
- A módszerek megválasztásakor az életkor, a kognitív készségek, a szocioadaptív viselkedés és a szociokulturális környezet sajátosságainak figyelembe vétele szükséges.
- A fejlesztésében meghatározó a sokoldalú percepciós fejlesztés, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmotorikus benyomások egymást erősítve fejlődnek.

- Fontos a transzferhatások tudatos kihasználása. Mivel a nyelvi és kognitív képességek kölcsönhatásban állnak, komplex fejlesztéssel a terápia hatékonysága fokozható.
- A beszéd fogyatékos tanulók nevelése, oktatása az osztályban megvalósuló, szakmailag megalapozott, differenciált foglalkoztatás mellett megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit.
- A fejlesztést a szülők támogató együttműködése segíti. A terápiában – a minél gyorsabban automatizált jó beszéd szint elérése érdekében – a tanulóval kommunikáló valamennyi felnőtt partner kell, hogy legyen.

A beszéd fogyatékos tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok, az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek az irányadóak, de azok fejlődési útjai, módjai, és kialakulásuk időtartama módosulhat.

### 3. Atípusos autista tanulók

Az autizmus-spektrum zavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei. Az autizmus-spektrum zavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányosságai, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedés szervezés és kivitelezés képességének minőségi sérülése és az egyenetlen képességprofil. Autizmus-spektrum zavar minden értelmi szinten előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos (vagy átlag feletti) intelligencia mellett épp úgy, mint értelmi sérüléssel együtt járva. A fejlődési zavar átlagos, vagy átlag feletti intelligencia esetében is jelentősen befolyásolja, áthatja a gyermeki fejlődést, megváltoztatja a megismerés folyamatát és a társas viselkedés fejlődését, ezért sérülés-specifikus fejlesztésre minden érintett gyermekeknek joga és szüksége van.

A legáltalánosabb távlati cél

- az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelése a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.
- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.
- A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt – a továbblépés előtt – külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának,

általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos, probléma-megoldási módszerek tanítása.

- A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanított képesség egész életen át megfelelő alkalmazhatósága. A tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében a felesleges információkat szűrni kell, mert a tipikusan fejlődő gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek számára nehéz tananyagot jelent.

Az autizmus-spektrum zavarral küzdő tanulók csoportja rendkívül változatos, de a központi sérülés azonos jellege miatt meghatározhatók közös szükségletek és egységes módszertani javaslatok. Esetükben számolni kell azzal, hogy a kulcskompetenciákhoz rendelt tudás elsajátításához hosszabb időtartamot szükséges biztosítani, a szociális megértést kívánó attitűdök, képességek fejlődését pedig kognitív stratégiákkal kell támogatni.

A Nat fejlesztési területei, nevelési céljai, műveltségi területei intézményünkben is alkalmazhatóak a sérülés típusának megfelelő adaptációval. A célok elérésére szükség esetén hosszabb időtartamot kell biztosítani, hogy egyes, az alábbiakban részletezett tartalmak hangsúlyosabban jelenjenek meg.

A kerettantervek adaptálása szempontjából az autizmus súlyosságát, az intelligenciát és a nyelvi képességeket egyaránt figyelembe kell venni. Mivel autizmus-spektrum zavar az értelmi képességek bármely szintjén jelen lehet, ezért:

- A többségi iskolák kerettantervét, valamint az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettantervet egyaránt adaptáljuk autizmusra.
- A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítjuk és redukáljuk a tanulók speciális szükségletei szerint.
- Az egyes műveltségi területekre vonatkozó sajátos eltéréseket a helyi tantervben és az egyéni fejlesztési tervekben rögzítjük.
- A tananyag elsajátításához speciális módszerek és eszközök használatát biztosítjuk.

#### **4. Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók**

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok: diszlexia, diszortográfia, diszkalkúlia, diszgráfia és diszpraxia, a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása, a kevert specifikus tanulási zavarok: hiperaktivitás és figyelemzavar; a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttlétet. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

A pszichés fejlődési zavar miatt a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságai, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik. Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat, indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

**Diszlexia:** az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége
- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén

A fejlesztés feladatai:

- betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- a rövid távú emlékezet,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analízis-szintetizáló módszerrel,
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,

**Diszkalkulia** – a számolási képesség specifikus zavara

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,

- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
- helyiérték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
- figyelemzavar.

A fejlesztés feladatai:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése
- a diszkalkúlia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

### **Hiperaktivitás és figyelemzavarok**

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával.

Jellemzői:

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók,
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
- megkezdett tevékenység befejezetlensége,
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

A fejlesztés feladatai:

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.



**Diszortográfia:** a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttes megjelenéstől függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak.

Jellemzői:

- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngéesség mentén),
- helyesírási hibák halmozódása,
- a tollbamondás utáni írás hibái.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

**Diszgráfia:** az írás grafomotoros jellemzőinek zavara.

Jellemzői:

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
- szaggatott betűalakítás és betűkötések,
- rossz csukló, -kéz,- ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
- kialakulatlan kézdominancia,
- lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé,
- fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás).

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés),
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- sikertudat kialakítása.

### 1.6.6 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az iskolai gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok **megelőzése, feltárása, megszüntetése.**

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. **Iskolánk alapvető feladatai** a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

**A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:**

- nevelési tanácsadóval,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,
- iskolaorvossal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi **tevékenységek** szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- egyéb csoportfoglalkozások,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítása
- a szülőkkal való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

### **1.6.7 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység**

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- az egyéb csoportszervezés;
- a diákétkeztetés;
- a felzárkóztató foglalkozások;

- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

## **1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje**

### **A tanulói képviselet formái**

Az intézmény diákönkormányzata az intézményben mindenkor nyilvántartott tanulók jogainak, kötelességeinek gyakorlására, érdekképviseletére létrejött diákszervezet.

#### **1.7.1 A diákönkormányzat szervezete, működése**

- Saját maga által kidolgozott működési szabályzattal rendelkezik.
- Az iskola működési szabályzata alapján működik.

#### **Szervezeti felépítése**

- Osztályközösségek által jelölt tanulók, 4-8. évfolyamonként 2-2 tanuló.
- A diáktanácson belül 1-1 tanuló van megbízva mint kapcsolattartó az 1-3. évfolyamok tanulóival.
- A diáktanács elnökét és alelnökét a diáktanács tagjai választják meg demokratikus szavazással tanév elején.
- A diáktanács valamennyi tagja megbízási levelet vesz át az alakuló ülésen, melyben tudomást szerez a tagsággal kapcsolatos kötelezettségeiről, és jogairól.
- A megbízatás határozott időtartamra, egy évre szól.
- A diákönkormányzat munkáját a tantestület által kijelölt pedagógus segíti (DMSP).
- A diákönkormányzat rendezvényeinek segítése minden pedagógus fontos feladata.

#### **A diákönkormányzat feladatköre**

Az osztályközösségek, az oktatási törvényben a „tanulók közösségeire „vonatkozó döntési, véleményezési és javaslattevő jogokat a diáktanácsra, mint szervezeti egységre ruházzák át.

A diákönkormányzat feladatait a diáktanács látja el.

A diákönkormányzat feladata a problémák megfogalmazása.

A diákönkormányzat érdekeit a nevelőtestületben a diákönkormányzatot segítő pedagógus képviseli.

## 1.7.2 A diákönkormányzat jogosítványai

### A diákönkormányzat döntési joga

- Saját működése, munkája megszervezéséről
- Saját szervezeti és működési szabályzatának megalkotásáról
- Tisztségviselőinek megválasztásáról
- Meglévő hatáskörei gyakorlásáról
- Egy tanítás nélküli munkanap programjáról
- Saját tájékoztatási rendszeréről

### A diákönkormányzat véleményezési joga

- A diákok iskolai életét érintő minden kérdésben

### A diákönkormányzat javaslattevő joga

- Az iskola szabadidős programja, szakkörök

### A diákönkormányzat egyetértési joga

- Az iskolai szervezeti és működési szabályzat bizonyos pontjainak elfogadásakor
- A házirend elfogadásakor, ill. módosításakor

### A diákönkormányzat kötelessége

- A diákok jogi és erkölcsi védelme
- Az osztályközösségek, osztályfőnökök korrekt tájékoztatása
- Évenként egyszer jelentéssel tartozik az iskola vezetőségének
- Évenként munkaterv készítése
- Munkarendből adódó feladatok végrehajtása

### A diákok véleménynyilvánítási lehetőségei

- Az osztályfőnöki órák, a diáktanács ülései. Az észrevételeket a pedagógusok, osztályfőnökök közvetítik a DÖK segítő tanárának, aki a problémákat az iskola vezetőségi ülésein közli.  
A vezetőség megoldási javaslatáról munkaértekezlet során a nevelőtestület dönt. A döntésekről az érdekelteket rövid időn belül értesíteni kell.
- A diáktanács elnöke a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdésekben közvetlenül az igazgatóhoz fordulhat.

## 1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

### 1.8.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele, a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése. **Ezen együttműködés:**

- alapja - a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség,
- megvalósulási formái - a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység,
- feltétele - a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség,
- eredménye - a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Kiemelt figyelmet fordítunk a kompetencia alapú oktatás során megváltozott pedagógus szerepre, mely nagymértékben befolyásolja a tanár-diák kapcsolatot. Az oktatás során a hagyományos tanári szerepek egyre inkább háttérbe kerülnek, és a tanár a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon inkább segítő szerepben van jelen. A tanár-diák kapcsolatban előtérbe kell kerülnie a közös tervezésnek, szabályalkotásnak, gondolkodásnak, együttműködésnek

Az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a tanulókat. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanároknak folyamatosan szóban és írásban tájékoztatni kell.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban a házi-rendben meghatározott módon juttathatják el az iskola igazgatójához vagy a szaktanárokhöz.

## **1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák**

Törekedni kell a szülőkkel egyenrangú, partneri kapcsolat kialakítására, minél több lehetőséget biztosítva az együttműködésre, az információ cserére.

Fontos, hogy minden szülői fórumon (SZM megbeszélése, szülői értekezletek, stb.) megtörténjen a szülők tájékoztatása. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról, az igazgató, évente legalább egy alkalommal, illetve a Szülői Munkaközösség ülésén vagy a szülői fórumon tájékoztatja.

Intézményünkben a szülők érdekeinek képviselőjét az iskolai szülői munkaközösség /szülői szervezet/ látja el. Mindegyik osztály szülői közössége két - három fős képviselőcsoportot választ, akik az iskolai szülői munkaközösségben képviselik osztályuk szülői közösségét. A szülői szervezet tagjai maguk közül elnökséget, majd elnököt választanak, aki hivatalosan is a szülők képviselője. A szülői szervezet tagjai évente legalább három értekezleten vesznek részt, ahol megbeszélhetik tapasztalataikat az iskolavezetőség tagjaival, illetve tájékoztatják az osztály szülői közösségét az intézmény életével kapcsolatos információikról.

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- a nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást.

Pedagógusaink a szülői neveléshez a következő támogatási formákat ajánlják:

- nyílt napok szervezése,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- változatos témájú szakkörök indítása, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedési módokat,

- szülői értekezletek, fogadóórák,
- pályaválasztási tanácsadás,
- családlátogatás.

Évente legalább két alkalommal tartunk szülői értekezletet osztálykeretben. Ezek célja a közös feladatok, célok megtervezése, a problémák megoldása; kapcsolatteremtés iskola-szülő, szülő-szülő között. Az aktuális tanévhez kapcsolódó feladatokon és eredmények ismertetésén túl ezen a fórumon mondhatják el véleményüket a szülők az osztályközösség fejlődéséről, rendezvényeiről.

A hetedik és a nyolcadik évfolyamban már központi kérdéssé válik a továbbtanulás. Ennek segítésére több rendkívüli szülői összejövetelt is szervezünk, ahol a szülők tájékozódhatnak a lehetőségekről a konkrét tennivalóikról.

A fogadóórákon az osztályfőnök, ill. osztálytanítók, szaktanárok egyénileg tájékoztatják a szülőket a tanulók tanulmányi eredményeiről, magatartási kérdéseiről.

Év elején a tájékoztató füzetben értesítjük a szülőket a nevelők, a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős fogadóóráiról. Ezeken és egyéb találkozási alkalmakkor, spontán beszélgetések során tudunk kölcsönös tájékoztatást adni a tanulóról. Amennyiben sürgős megbeszélésre van szükség, telefonon keresztül ill. levél általi kapcsolattartás lehetőségével élünk.

Első és ötödik osztályban alkalmazzuk a családlátogatást, de szükség esetén más évfolyamokon is.

Nyílt tanítási napon a szülők betekintést nyernek az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, személyesen megismerik a tanítási órák lefolyását, közvetlenül tájékozódhatnak gyermekük és az osztályközösség iskolai életéről.

Írásban tájékoztatjuk a szülőket a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, ill. a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szóbeli tájékoztatáson kívül természetesen írásban is folyamatosan informáljuk a szülőket. Ennek eszközei:

- üzenő tájékoztató füzet. ( 1. évf.)
- ellenőrző könyv ( 2. évfolyamtól)
- tájékoztató szórólapok
- iskolai hirdető tablók

Biztosítjuk a szülők számára a betekintést az iskolában folyó szabadidős, kulturális rendezvényeinkbe, például: évnyitó, farsang, anyák napja, ballagás, évváró stb. Szükség esetén esetmegbeszéléseket tartunk.

### **1.8.3 Kapcsolattartás az iskola partnereivel**

#### **A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja**

Intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, a továbbtanulás és a pályaválasztás, valamint egyéb ügyek érdekében rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel, cégekkel és támogatókkal.

## Rendszeres külső kapcsolatok

Kapcsolat	Kapcsolat célja	Kapcsolattartó	Gyakoriság
Fenntartó	Működési feltételek és törvényességi keretek biztosítása	intézményvezető	munkaterv és igény szerint
Fülöp Község Önkormányzata	közös rendezvények, személyszállítás, környezeti nevelésben való közreműködés	intézményvezető	folyamatos
Szülői szervezet	Partneri igényeknek megfelelő nevelő-oktató tevékenység folytatása	intézményvezető osztályfőnökök	munkaterv szerint
IKSZT Fülöp	közös rendezvények	intézményvezető	folyamatos
Történelmi egyházak helyi képviselői	Nevelő-oktató munka, kulturális együttműködés	Intézményvezető	szükségletnek megfelelően
Községi Óvoda	Óvoda- Iskola átmenet megkönnyítése	intézményvezető	munkaterv és igény szerint
Gyermekekért Alapítvány Fülöp	Nevelő-oktató munka feltételeinek javítása	Intézményvezető	pályázati lehetőségek alkalmával
Háziorvos, védőnők, fogorvos, OMSZ, üzemorvos	Iskola-egészségügyi ellátás biztosítása, egészségnevelési programban való közreműködés, elsősegély nyújtási ismeretek	Igazgató iskolaitkár	megállapodás szerint
Csontos Ferenc SE	Diáksport lehetőségeinek kiszélesítése	testnevelő	igény szerint
Polgárőrség Határrendészeti kirendeltség	„Egy iskola-egy polgárőr” mozgalom Biztonság, bűnmegelőzés	DMSP	együttműködési megállapodás szerint
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	Gyermekvédelem	intézményvezető	folyamatos
Pedagógiai - Szakmai Szolgáltatók	Szakmai munka segítése SNI és BTMN tanulók szűrése, gondozása	intézményvezető	szükségletnek megfelelően folyamatos

AMI Bagamér	művészetoktatás	intézményvezető	folyamatos
Fülöpön működő gazdálkodó szervezetek, vállalkozások, vállalkozók	A nevelő-oktató munka feltételeinek javítása, a tanulók jutalmazása, az egyes rendezvények lebonyolításának támogatása	igazgató	folyamatos
Közművelődési intézmények: színházak, könyvtárak stb.	A tanulók szabadidős tevékenységének szervezése	Osztályfőnökök DÖK vezetője	igény szerint
Rendőrség	Biztonság, bűnmegelőzés	Intézményvezető DÖK vezetője	munkaterv szerint, rendezvények alkalmával

## 1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

### 1.9.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli és gyakorlati) és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

#### A tanulmányok alatti vizsgák célja

Azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni.

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javító vizsgákra vonatkozik

#### **Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:**

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít



Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

### **A vizsgák értékelésének rendje, ideje, a vizsgák formája**

#### **Az osztályozó vizsga**

- Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.
- Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha felmentést kapott - kérelmére - a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól
- A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc.
- Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több.
- Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

#### **A különbözeti vizsga**

- A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.
- Iskolaváltoztatás feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.
- A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében

#### **A javítóvizsga**

- Ha a tanuló tanév végén – három- elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.
- Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. közötti időpontban szervezhető.
- A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell

### **Az írásbeli vizsgák általános szabályzata**

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet,
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot,
- a vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc,

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával
- ha a vizsgázó az írásbeli vizsgán szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlpra és jelenti az igazgatónak

### **Az írásbeli vizsga javítása**

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, rávezeti a feladatlpra és értesíti az igazgatót.

### **A szóbeli vizsgák általános szabályzata**

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le,
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 10 perccel kötelező megjelennie,
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre,
- ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz,
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet,
- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

### **A gyakorlati vizsgák általános szabályzata**

- a gyakorlati oktatás vezető tanárnak kötelező a vizsgázót tájékoztatni a gyakorlati vizsga rendjéről
- a gyakorlati vizsgarész a vizsga feladatok számától függetlenül egy érdemjeggyel kell értékelni

## **1.9.2 A vizsgatárgyak részei, követelményei**

### **A vizsgatárgyak követelményrendszere**

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

## Vizsgatárgyak részei alsó tagozatban

Magyar irodalom	írásbeli és szóbeli vizsga
Magyar nyelvtan	írásbeli vizsga
Matematika	írásbeli vizsga
Környezetismeret	írásbeli vizsga
Természetismeret	írásbeli vizsga
Idegen nyelv	írásbeli vizsga
Informatika	gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga

## Vizsgatárgyak részei felső tagozatban

Magyar irodalom	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Magyar nyelvtan	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Történelem	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Idegen nyelv	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Fizika	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Földrajz	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Biológia	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Kémia	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Természetismeret	írásbeli vagy szóbeli vizsga
Informatika	gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga
Ének	gyakorlati vizsga
Technika	gyakorlati vizsga
Rajz	gyakorlati vizsga

Írásbeli vagy szóbeli vizsga a szaktanár döntése alapján.

## 1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskolai beiratkozás idejéről, a kormányhivatal közleményt vagy hirdetményt tesz közzé, a beiratkozás első hatánapját megelőzően legalább harminc nappal. Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő március 1-je és április 30-a között – a kormányhivatal által közzétett időpontban – köteles beírni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára. Az adott évben tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermeket a szülő a szakértői bizottság véleményében vagy a kormányhivatal jogerős határozatában megjelölt időpontig köteles beírni a kijelölt iskolába.

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor 22. § (4) alapján be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát,
- a gyermek lakcímkártyáját,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást,
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával,
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

4. A második - nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van, kivéve ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár, abban az esetben, az átvételre a felvételre megállapított eljárás szerint kerülhet sor.

5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

6. Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

7. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

8. A második - nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

9. Ha az iskolánk a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, akkor először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét kell teljesíteni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye iskolánk székhelyének településén található.

## **1.11 A felvételi eljárás különös szabályai**

Az intézménybe nincs felvételi. A községben lakó tanköteles gyermekek felvételre kerülnek.

## 2. A HELYI TANTERV

### 2.1 A választott kerettanterv megnevezése

#### A helyi tanterv alapelvei

Az iskolánkban folyó tanórai nevelő-oktató munka struktúrájának, tartalmának, és követelményrendszerének szabályozására irányuló alapelveket az alábbiakban rögzítjük:

- A 2013/14. – 2016/17. tanévek tantervi szempontból „átmeneti” időszaknak tekinthetők, mert egyidejűleg („kifutó”, illetve „felmenő rendszerben”) érvényesülnek a következő központi jogszabályok:
  - a módosított 243/2003. (XII.17.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptantervről,
  - a 10/2003.(IV.28.) OM-rendelet a kerettantervekről,
  - a 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptantervről,
  - az 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervekről;
- Kötelezettségvállalásunknak megfelelően biztosítjuk a TÁMOP 3.1.4. projekt, a TIOP, illetve az IPR fenntartását intézményünkben, érvényesítjük a tartalmi/strukturális fejlesztés helyi tantervi vonatkozásait.
- A 2013/14. tanévtől bevezetésre kerülő, az 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelettel hatályba lépő központi kerettanterv általános iskolai fejezetét változatlan formában átvesszük.
- Nevelőtestületünk élni kíván a kerettantervi rendeletben biztosított 2x10% szabad felhasználásának lehetőségével. Az iskolánk által alkalmazott központi kerettantervek belépésének és kifutásának rendszerét a következő táblázatban rögzítjük:

#### A kerettanterv bevezetésének és a NAT 2007 kivezetésének ütemterve:

KT= Kerettanterv

NAT= NAT 2007

tanév	évfolyam							
	1	2	3	4	5	6	7	8
2012-13	KT	NAT	NAT	NAT	KT	NAT	NAT	NAT
2013-14	KT	KT	NAT	NAT	KT	KT	NAT	NAT
2014-15	KT	KT	KT	NAT	KT	KT	KT	NAT
2015-16	KT	KT	KT	KT	KT	KT	KT	KT

A 10/2003. (IV.28.) OM rendelet szerinti helyi tantervi óraszámok:

1-4. évfolyam óraterve

Tantárgy	1. évfolyam			2. évfolyam			3. évfolyam			4. évfolyam		
	1. fél évi óra szám	2. fél évi óra szám	Éves óra szám	1. félévi óra szám	2. félévi óra szám	Éves óra szám	1. fél évi óra szám	2. fél évi óra szám	Éves óra szám	1. fél évi óra szám	2. fél évi óra szám	Éves óra szám
<b>Kötelező tanítási órák</b>												
Magyar nyelv	4	4	148	4	4	148	4	4	148	3	3	111
Magyar irodalom	4	4	148	4	4	148	4	4	148	4	4	148
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	111
Matematika	4	5	166,5	5	4	166,5	4	4	148	3	3	111
Informatika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	37
Környezetismeret	1	1	37	1	1	37	1	1	37	2	2	74
Ének-zene	1	1	37	1	1	37	1	2	55,5	1	1	37
Rajz	2	1	55,5	1	2	55,5	2	1	55,5	1	2	55,5
Technika és életvitel	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Testnevelés	3	3	111	3	3	111	3	3	111	3	3	111
<b>Kötelező tanítási órák összesen</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>740</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>740</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>740</b>	<b>22</b>	<b>23</b>	<b>832,5</b>
<b>Nem kötelező (választható) tanórai foglalkozás</b>												
	2	2	74	2	2	74	2	2	74	2,5	2	83,25

5-8. évfolyam óraterve

Tantárgy	5. évfolyam			6. évfolyam			7. évfolyam			8. évfolyam		
	1. félévi óra szám	2. félévi óra szám	Éves óra szám	1. félévi óra szám	2. félévi óra szám	Éves óra szám	1. félévi óra szám	2. félévi óra szám	Éves óra szám	1. félévi óra szám	2. félévi óra szám	Éves óra szám
<b>Kötelező tanítási órák</b>												
Magyar nyelv	2	2	74	2	2	74	2	2	74	2	2	74
Magyar irodalom	2	3	92,5	2	3	92,5	2	2	74	2	2	74
Történelem	2	2	74	2	2	74	2	2	74	2	2	74
Idegen nyelv	3	3	111	3	3	111	3	3	111	3	3	111
Matematika	4	4	148	3	3	111	3	3	111	3	3	111
Informatika	-	-	-	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Természetismeret és egészségtan	2	2	74	2	2	74	-	-	-	-	-	-
Fizika	-	-	-	-	-	-	2	1	55,5	1	2	55,5
Biológia és egészségtan	-	-	-	-	-	-	2	1	55,5	1	2	55,5
Kémia	-	-	-	-	-	-	1	2	55,5	2	1	55,5
Földrajz	-	-	-	-	-	37	1	2	55,5	2	1	55,5
Ének-zene	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Rajz	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Technika és életvitel	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Testnevelés	3	3	111	3	3	111	2	2	74	2	2	74
Osztályfőnöki óra	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
<b>Kötelező tanítási órák összesen</b>	<b>22</b>	<b>23</b>	<b>832,5</b>	<b>22</b>	<b>23</b>	<b>832,5</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>925</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>925</b>
<b>Nem kötelező (választható) tanórai foglalkozás</b>												
	6	5,25	208,125	6	5,25	208,13	7	8	277,5	8	7	277,5

<b>Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam</b>				
<b>Tantárgyak</b>	<b>1. évf.</b>	<b>2. évf.</b>	<b>3. évf.</b>	<b>4. évf.</b>
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>3</b>
Rendelkezésre álló órakeret	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>27</b>

<b>Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam</b>				
<b>Tantárgyak</b>	<b>5. évf.</b>	<b>6. évf.</b>	<b>7. évf.</b>	<b>8. évf.</b>
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>3</b>
Rendelkezésre álló órakeret	<b>28</b>	<b>28</b>	<b>31</b>	<b>31</b>

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

ALSÓTAGOZAT	FELSÓTAGOZAT
<p><b><i>Kötelező tantárgyak</i></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Magyar nyelv és irodalom</li> <li>▪ Idegen nyelv – Angol nyelv</li> <li>▪ Matematika</li> <li>▪ Erkölcstan</li> <li>▪ Környezetismeret</li> <li>▪ Ének-zene – A változat</li> <li>▪ Vizuális kultúra</li> <li>▪ Életvitel és gyakorlat</li> <li>▪ Testnevelés és sport</li> </ul> <p><i>Kötelezően választható tantárgyak</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Informatika 4. évfolyam</li> </ul>	<p><b><i>Kötelező tantárgyak:</i></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Magyar nyelv és irodalom - A változat</li> <li>▪ Idegen nyelv - Angol nyelv</li> <li>▪ Matematika</li> <li>▪ Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</li> <li>▪ Hon- és népismeret</li> <li>▪ Erkölcstan</li> <li>▪ Természetismeret</li> <li>▪ <b>Biológia-egészségtan - B változat</b></li> <li>▪ <b>Fizika - B változat</b></li> <li>▪ <b>Kémia - B változat</b></li> <li>▪ Földrajz</li> <li>▪ <b>Ének-zene - A változat</b></li> <li>▪ Vizuális kultúra</li> <li>▪ Informatika</li> <li>▪ Technika, életvitel és gyakorlat</li> <li>▪ Testnevelés és sport</li> </ul> <p><i>Kötelezően választható tantárgyak</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Informatika 5. évfolyam</b></li> </ul>

## 2.2 A választott kerettanterv feletti óraszám

### *A szabadon tervezhető órakeret felosztása*

A kerettanterv által biztosított szabadon tervezhető órakeret nagy részét mind a nyolc évfolyamon a **matematikai és anyanyelvi alapkészségek** és kompetenciák fejlesztésére, illetve felső tagozaton az **angol nyelvi készségek és kompetenciák** fejlesztésére szándékozunk fordítani. Tanulóink 85 %-a hátrányos helyzetű, és 55 %-a halmozottan hátrányos helyzetű, ezért kiemelten fontos feladatnak tartjuk a többi tantárgy tanulása, a továbbhaladás és a továbbtanulás szempontjából nélkülözhetetlen tudásanyag, készségek, képességek, attitűdök – kompetenciák fejlesztését.

**A digitális kompetencia** hatékonyabb fejlesztése érdekében 4. és 5. osztályban, kötelezően választható tárgyként, heti 1-1 órában bevezetjük az informatika tantárgyat.

Annak érdekében, hogy tovább **bővítsük a gyermekek tapasztalatait és ismereteit** az őket közvetlenül körülvevő világról, valamint, hogy **környezettudatos gondolkodásuk** és viselkedésük kialakulását elősegítsük - 3. évfolyamon heti fél- fél órával növeljük meg a környezetismeret és az életvitel és gyakorlat tantárgyak óraszámát.

A tananyagot a fent említett tantárgyak egyikében sem bővítettük.

5. évfolyamon a kötelezően választható Tánc- és dráma, valamint a **Hon-és népismeret** tantárgyak közül, az utóbbit választottuk.



A választott kerettanterv tantárgyait, kötelező minimális óraszámait, valamint a szabadon tervezhető órák elosztását az alábbi táblázat tartalmazza:

<b>Óraterv a helyi tantervhez</b>																
<b>1–8. évfolyam</b>																
<b>Tantárgyak</b>	<b>1. évf.</b>		<b>2. évf.</b>		<b>3. évf.</b>		<b>4. évf.</b>		<b>5. évf.</b>		<b>6. évf.</b>		<b>7. évf.</b>		<b>8. évf.</b>	
	<b>K</b>	<b>Sz</b>	<b>K</b>	<b>Sz</b>	<b>K</b>	<b>Sz</b>	<b>K</b>	<b>Sz</b>	<b>K</b>	<b>Sz</b>	<b>K</b>	<b>Sz</b>	<b>K</b>	<b>Sz</b>	<b>K</b>	<b>Sz</b>
Magyar nyelv és irodalom	7	+1	7	+1	6	+1	6	+1	4	+0,5	4	+1	3	+1	4	+1
Angol nyelv							2		3	+0,5	3	+1	3	+1	3	+1
Matematika	4	+1	4	+1	4	+1	4	+1	4		3	+1	3	+1	3	+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek									2		2		2		2	
Erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezet-ismeret	1		1		1	+0,5	1									
Természet-ismeret									2		2					
Biológia-egészségtan													1,5		1,5	
Fizika													2		1	
Kémia													1		2	
Földrajz													1,5		1,5	
Ének-zene	2		2		2		2		1		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		2		1		1		1		1	
Hon- és népismeret									1							
Informatika								+1		+1	1		1		1	
Életvitel és gyakorlat	1		1		1	+0,5	1									
Technika, életvitel és gyakorlat									1		1		1			
Testnevelés és sport	5		5		5		5		5		5		5		5	
<i>Osztályfőnöki</i>									1		1		1		1	
<b>Szabadon tervezhető órakeret</b>		2		2		3		3		2		3		3		3
<b>Rendelkezésre álló órakeret</b>	<b>25</b>		<b>25</b>		<b>25</b>		<b>27</b>		<b>28</b>		<b>28</b>		<b>31</b>		<b>31</b>	

**K** = Kötelező heti óraszám

**Sz** = Szabadon tervezhető heti óraszám

Heti és éves óraszámok tantárgyanként és évfolyamonként:

Óraterv a helyi tantervhez 1–4. évfolyam								
Tantárgyak	1. évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.	
	Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves
<b>Magyar nyelv és irodalom</b>	<b>7+1</b>	<b>288</b>	<b>7+1</b>	<b>288</b>	<b>6+1</b>	<b>252</b>	<b>6+1</b>	<b>252</b>
<b>Idegen nyelvek</b>							<b>2</b>	
<b>Matematika</b>	<b>4+1</b>	<b>180</b>	<b>4+1</b>	<b>180</b>	<b>4+1</b>	<b>180</b>	<b>4+1</b>	<b>180</b>
<b>Erkölcstan</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>
<b>Környezetismeret</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1+0,5</b>	<b>54</b>	<b>1</b>	<b>36</b>
<b>Ének-zene</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>2</b>	<b>72</b>
<b>Vizuális kultúra</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>2</b>	<b>72</b>
<b>Életvitel és gyakorlat</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1+0,5</b>	<b>54</b>	<b>1</b>	<b>36</b>
<b>Testnevelés és sport</b>	<b>5</b>	<b>180</b>	<b>5</b>	<b>180</b>	<b>5</b>	<b>180</b>	<b>5</b>	<b>180</b>
<b>Informatika</b>	-		-		-		<b>+1</b>	<b>36</b>
<b>Szabadon tervezhető órakeret</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>3</b>	<b>108</b>	<b>3</b>	<b>108</b>
<b>Rendelkezésre álló órakeret</b>	<b>25</b>	<b>900</b>	<b>25</b>	<b>900</b>	<b>25</b>	<b>900</b>	<b>27</b>	<b>972</b>

Óraterv a helyi tantervhez 5–8. évfolyam								
Tantárgyak	5. évf.		6. évf.		7. évf.		8. évf.	
	Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves
<b>Magyar nyelv és irodalom</b>	<b>4+0,5</b>	<b>162</b>	<b>4+1</b>	<b>180</b>	<b>3+1</b>	<b>144</b>	<b>4+1</b>	<b>180</b>
<b>Idegen nyelvek</b>	<b>3+0,5</b>	<b>126</b>	<b>3+1</b>	<b>144</b>	<b>3+1</b>	<b>144</b>	<b>3+1</b>	<b>144</b>
<b>Matematika</b>	<b>4</b>	<b>144</b>	<b>3+1</b>	<b>144</b>	<b>3+1</b>	<b>144</b>	<b>3+1</b>	<b>144</b>
<b>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>2</b>	<b>72</b>
<b>Erkölcstan</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>
<b>Természetismeret</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>2</b>	<b>72</b>				
<b>Biológia-egészségtan</b>					<b>1,5</b>	<b>54</b>	<b>1,5</b>	<b>54</b>
<b>Fizika</b>					<b>2</b>	<b>72</b>	<b>1</b>	<b>36</b>
<b>Kémia</b>					<b>1</b>	<b>36</b>	<b>2</b>	<b>72</b>
<b>Földrajz</b>					<b>1,5</b>	<b>54</b>	<b>1,5</b>	<b>54</b>
<b>Ének-zene</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>
<b>Vizuális kultúra</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>
<b>Hon- és népismeret</b>	<b>1</b>	<b>36</b>						
<b>Informatika</b>	<b>+1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>
<b>Technika, életvitel és gyakorlat</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>		
<b>Testnevelés és sport</b>	<b>5</b>	<b>180</b>	<b>5</b>	<b>180</b>	<b>5</b>	<b>180</b>	<b>5</b>	<b>180</b>
<b>Osztályfőnöki</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>	<b>1</b>	<b>36</b>
<b>Szabadon tervezhető órakeret</b>	<b>2</b>	<b>72</b>	<b>3</b>	<b>108</b>	<b>3</b>	<b>108</b>	<b>3</b>	<b>108</b>
<b>Rendelkezésre álló órakeret</b>	<b>28</b>	<b>1008</b>	<b>28</b>	<b>1008</b>	<b>31</b>	<b>1116</b>	<b>31</b>	<b>1116</b>

## 2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Oktató-nevelő munkánk során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk a tananyag feldolgozásához, melyet az oktatási miniszter **hivatalosan tankönyvvé nyilvánított**. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: pl. testnevelés, technika, rajz.

A **taneszközök jegyzéke** megtalálható az egyes tantárgyak helyi tanterveinél.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói **taneszközöket a szakmai munkaközösségek határozzák meg** az iskola helyi tanterve alapján.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- Alapelvnek tekintjük, hogy a tankönyv tartalma a lehető legnagyobb mértékben **illeszkedjen a helyi tanterv tartalmához**.
- Csak olyan tankönyvet, tanulmányi segédletet, taneszközt alkalmazunk, amely biztosítja **az ismeretek objektív, tárgyilagos átadását** és nem akadályozza a **többoldalú ismertszerzést**.
- A tankönyv, tanulmányi segédlet, a tanuló számára kötelező taneszközök kiválasztásánál – ha a választás nem veszélyezteti a követelmények teljesítését – a tanuló számára **olcsóbb megoldást** alkalmazunk.
- A tankönyvek kiválasztásánál és beszerzésénél a munkatankönyvekkel szemben előnyben részesítjük a **tartós tankönyveket**, hogy az iskola könyvtára minél több tanulónk számára tudjon kölcsönzés formájában tankönyvet biztosítani.
- Nyelvoktatás esetében előnyben részesítjük azokat a **tankönyvrendszereket**, ahol rendelkezésre áll (beszerezhető) az egységes nyelvkönyv, munkafüzet, hang, és képanyagrendszer, (interaktív tananyag).
- Olyan könyveket, munkafüzeteket, egyéb eszközöket választunk, amelyek a tanulók **életkorát figyelembe veszik**, lehetőséget adnak a differenciálásra, valamint élet közeli és **tevékenykedtető feladatokat** tartalmaznak.
- Az érthetőség, életszerűség, pontosság, jól áttekinthető szerkezet, az ismeretátadásban fontos szempont.
- Taneszközök használatában stabilitásra kell törekedni, vagyis tankönyvcsaládok használatára törekszünk.

## 2.4 Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

### Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Alapozó oktató-nevelő munkánkat a családi és az óvodai nevelés eredményeire építjük. Az iskolába kerülés után is szoros együttműködésre törekszünk a családokkal az egészséges testi, lelki és szellemi fejlesztés érdekében.

#### *Nevelő-oktató munka feladatai:*

- Vezesse be a gyermeket az iskola a tanulás világába.
- Középpontjában a személyre szóló fejlesztésre való törekvés álljon.
- Az első évfolyam első félévében a DIFER képességvizsgálat elvégzése.
- Fejlessze a kisgyermekekben a felelősségtudatot, mozdítsa elő érzelem-világuk gazdagodását.
- Alakítsa ki az alapvető magatartási szokásokat.
- Az önkiszolgálás, a taneszközök önálló használatának és rendben tartásának megtanítása.
- Humánus, szeretetteljes bánásmóddal teremtsen szorongásmentes légkört.
- Célirányosan, szervezeten fejlessze a mozgáskultúrát.
- Biztosítsa a kötetlen játékot és a szabadlevegőn szervezett mozgás lehetőségét.
- Alapozza meg az alapvető tanulási szokásokat, (önellenőrzés, hibajavítás, tanulási sorrend)
- A különböző haladási ütemű tanulók esetében biztosítani kell a tananyag alternatív feldolgozását.

### A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

#### *Nevelő-oktató munka feladatai:*

- Alapozza meg a reális önértékelést.
- Segítse felfedezni a tanulók saját belső értékeit, tanítsa saját belső értékeit, tanítsa meg a kudarcélmény feldolgozására, a tanulságok levonására.
- Segítse a helyes tanulási szokások kialakítását.
- Adjon mintákat az ismeretszerzéshez, feladat-és problémamegoldáshoz.
- Támogassa az egyéni képességek kibontakozását, segítse a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát.
- A gyermekek egyéni adottságainak széles körű feltárása, a nekik leginkább megfelelő tanulási utak, módszerek megtalálásában, önmaguk megismerésében, készségeik, képességeik fejlesztésében, a társas kapcsolatok, szokásrendek kialakításában.
- Elfogadó, bizalomteljes légkör kialakítása.
- Enyhítse azokat a hátrányokat, amelyek a gyermekek szociális-kulturális hátrányából fakadnak.
- A környezettudatos magatartásra mintával szolgáljon.
- A mozgáskultúrát folyamatosan, szervezeten fejlessze.

- Az anyanyelv igényesebb használatát szorgalmazza (kommunikációs készség fejlesztése, lényegkiemelés)
- Az önálló ismeretszerzés képességének megalapozása kiemelten a könyvtárhasználat és szöveghasználat terén.

Az első négy év során ki kell alakítanunk a gyerekekben a tanulás iránti igényt, fel kell készítenünk őket a felső tagozat elvárásainak teljesítésére. Ennek érdekében az önálló tanulás képességének megalapozása is az első négy évfolyam feladata.

## **Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása**

A nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

*A nevelő-oktató munka kiemelt fejlesztési irányai, célzott készség - képesség területei az alábbiak lehetnek:*

- Folytassa az alsóbb évfolyamokon elkezdett fejlesztő tevékenységeket.
- Alapozza meg a tantárgy specifikus tanulási technikát.
- Fejlessze tovább az önellenőrzés igényét a reális önértékelés képességét.
- Az elkészített munkák, munkadarabok minősége iránti elvárás belső igénnyé fejlesztése.
- Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

## **A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása**

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

*Nevelő - oktató munka feladatai:*

- Törekedjen, az egyéni képességekhez igazodva, minél alaposabb tárgyi tudást adni.
- Adjon olyan lehetőségeket, ahol a tanulók az elméletben tanultakat a gyakorlatban is kipróbálhatják.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- Tantárgy specifikus tanulási technikákat fejlessze tovább, tegye változatossá.

- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulás-szervezési módokat.
- A reális továbbtanulást, pályaválasztást segítse.
- Tanítsa meg eligazodni, a megszerzett tudást felhasználni, kellőképpen reagálni a tanulókat az őket körülvevő világban a különböző külső hatások között.

## 2.5 Mindennapos testnevelés

### A mindennapos testnevelés megvalósítása, szervezési elvei

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás célja a gyermekek egészségtesti-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel. A mozgásszegény életmód kialakulásának megelőzése a testmozgás megszerettetésével, a rendszeres mozgáshoz szoktatással. Adjon lehetőséget az egészség hosszú távú megőrzésére, ezáltal egy jobb felnőttkori életminőségre. Az iskolai testnevelés és sport keretei közt az egészségnevelés, a szociális kompetenciák (kreativitás, önállóság, önbizalom, felelősségtudat, cselekvőképesség) a csapatmunka, a társakkal történő együttműködés egyaránt fejleszthető.

A hatékonyság érdekében megvalósítandó sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontok:

- Minden gyermek, minden nap kapjon lehetőséget a testmozgásra;
- Minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési és légző rendszer megfelelő terhelése;
- A program fontos része a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna, a gerinc és ízületvédelem szabályainak betartása;
- Az eltérő adottságú tanulók számára is jelentsen örömet, sikerélményt;
- A testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a teljes testmozgásprogramban;
- A lehető legszélesebb körben ismerkedjenek meg a szabadidősportokkal, egészségmegőrző sportokkal, azok alapjaival, amelyek közül kiválasztva a számára megfelelőt, később javulhat életminőségük, testi és lelki egészségük;
- A program fontos része a megfelelő mennyiségű játék, versengés;
- Évente két alkalommal felmérésre kerül a tanulók fizikai állapota a „Hungarofit” teszt alapján (intézményünkben „Mini hungarofit”);

### A program személyi és tárgyi feltételei

#### *Személyi feltételek:*

- Testnevelő szakos tanár
- Alsós tanítók

### ***Tárgyi feltételek:***

- 12x24 m-es tornaterem,
- községi sportpálya (füves labdarúgó pálya, 400m-es salak futópálya, aszfalt borítású multifunkcionális játéktér)
- iskola udvar
- iskola hátsó udvarán található távolugró gödör
- valamint a rendelkezésünkre álló tárgyi feltételek.

## **A testnevelés tantárgy óraszámai, a mindennapos testnevelés megvalósítása**

Pedagógiai Programunk szerint az 1-8. évfolyamon a testnevelés tantárgy óraszámát heti 5 óra. A 2012/2013-as tanévben a heti öt órát az 1. és az 5. évfolyamon, a továbbiakban felmenő rendszerben vezetjük be. A 2011. évi CXCV. tv. 27. § (11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra iskolai sportkörben való sportolással is kiváltható. Intézményünk él ezzel a lehetőséggel és lehetősége van alsó és felső tagozaton heti 1-1 órában a diákoknak tömegsport látogatására fiú-, lány csoportbontásban.

Mivel iskolánk tanulói létszáma évfolyamonként 1-1 osztályt ad, ezért szervezési feladataink is egyszerűbbek a tornaterem beosztását illetően, mint azon iskoláknál, ahol több osztállyal kell tervezni 1-1 évfolyamon.

**Az alacsony létszámú osztályok** lehetővé teszik iskolánkban a párhuzamos tornatermi órákat, osztott térélen.

**Az órák beosztását** a tanév elején készítjük el. A tananyag függvényében udvari órákat is tartunk, valamint felhasználjuk a községi sportpálya (ill. multifunkciós pálya) adta lehetőségeket.

Ezenkívül a felsős tanulóknak lehetőségük van 1-1 óra tömegsport látogatására fiú-, lány csoportbontásban.

Biztosítjuk diákjaink számára a **könnyített- és gyógytestnevelés** oktatását, a feladat ellátása érdekében saját gyógy testnevelővel rendelkezünk.

A délelőtti és délutáni órákról és a helyszínekről összefoglaló táblázat készül és ez megtalálható a tanév folyamán a tanárban, a faliújságon és a tornateremnél.

A legeredményesebb sportolók, amennyiben tanulmányi előmenetelük is indokolja, elnyerik tanév végén a **”JÓ TANULÓ, JÓ SPORTOLÓ”** címet, és a vele járó plakettet (felső tagozaton, évfolyamonként 1-1 lány, ill. fiú tanuló). A címet a testnevelő tanár a nevelőtestület tagjaival egyeztetve ítéli oda az adott tanulóknak.

## 2.6 A választható tantárgyak és egyéb foglalkozások szervezési elvei

### Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások rendszere

Intézményünk oktatási feladatának ellátásánál a kötelező tanórai, a kötelezően választható tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokkal együttesen kell számolnunk.

Az oktatás feladatait elsősorban a kötelező tanítási órák maximális kihasználásával kell megoldani.

Az oktatási miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető **10%-os időkeret** felhasználásakor nem törekedtünk újabb tantárgy bevezetésére. A helyi sajátosságokat, és iskolánk tanulóinak összetételét – a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nagy aránya - figyelembe véve, ezt az időkeretet a Nat-ban megfogalmazott, kötelezően elsajátítandó tudásanyag elmélyítésére, a kulcskompetenciák fejlesztésére szándékozunk fordítani. Így elsősorban az **anyanyelvi, a matematikai, az idegen nyelvi és a digitális kompetenciák hatékonyabb fejlesztését** kívánjuk erősíteni ezen területek óraszámainak megemelésével, illetve a digitális kompetencia esetében, az informatika tantárgy 4. és 5. évfolyamokra való kiterjesztésével.

Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként az angol nyelvet tanulják.

A törvényi előírásoknak megfelelően tanulóink erkölcsstan vagy **hit-és erkölcsstan** órán vesznek részt.

Megszervezzük a **gyógytestnevelést** azon tanulóink részére, akiknek ezt az iskolaorvos, illetőleg a szakorvos javasolja.

A Szakértői Bizottság illetve a Nevelési Tanácsadó javaslata alapján lehetővé tesszük a **logopédiai fejlesztést** a kiszűrt gyerekek számára, külső szakember bevonásával.

A törvényi előírásoknak megfelelően a **sajátos nevelési igényű tanulókkal** gyógypedagógus, a **beilleszkedési és tanulási nehézségekkel küzdő tanulókkal** fejlesztő pedagógusok foglalkoznak.

#### Tanórán kívüli foglalkozásokra az alábbi lehetőségeket biztosítjuk:

- **Önálló tanulási foglalkozások, tanári felügyelet mellett.** A 2013/2014-es tanévtől kezdődően az első évfolyamon, majd felmenő rendszerben az alsó tagozaton bevezetésre kerül **az egész napos oktatás**. Az önálló tanulási foglalkozások, a többi évfolyamon kínálnak segítséget tanulóinknak, szaktanári felügyelet mellett, a következő tanulmányi napra történő szakszerű felkészüléshez.
- A bagaméri **Alapfokú Művészeti Iskola** kihelyezett tagozataként, iskolánk a 2004/2005-ös tanév óta nyújt lehetőséget tanulóinknak **művészeti képzésben** való részvételre, **grafika és társastánc** tanszakokon.
- Délutáni foglalkozások keretében lehetőséget adunk a bármilyen okból lemaradt tanulók **felzárkóztatására** (pl. magyar, matematika, angol nyelv, történelem, biológia korrepetálás).
- **Iskolai könyvtár** működik intézményünkben tanítási naponként 1-1 órában. Az iskolai könyvtár feladata a gyermek önművelődési igényeinek kiszolgálása, a házi feladat megoldásainak segítése, tájékozódás nyújtása.



- A tanórán kívüli foglalkozások egyik része a **tehetséggondozást**, és a **továbbtanulásra való felkészítést** szolgálja. Másik része a tanulók érdeklődését figyelembe véve kínál lehetőséget különféle **szakkörökön** való részvételre, ezáltal készségeik, képességeik fejlesztésére, ismereteik bővítésére. Tanulóink az alábbi lehetőségek közül választhatnak:
  - Középiskolai felkészítők
  - Tantárgyi szakkörök
  - Sportköri foglalkozások
  - Egyéb – (pl.: kreatív vagy kézműves szakkörök)
  - Nem rendszeres foglalkozások

### **Nem rendszeres egyéb foglalkozások:**

**A nem rendszeres egyéb foglalkozások feltétele a szülők anyagi támogatása.**

### **Osztálykirándulások**

- A **tanulmányi kirándulás**, az iskolai élet, a közösségek kialakításának és fejlődésének szerves, pótolhatatlan része. Ezért az iskola mindent megtesz a kirándulások igényes és egyben olcsó megszervezése és problémamentes lebonyolítása érdekében.
- A harmadik évfolyamon a környezetismereti tantárgy keretén belül a környezeti nevelést elősegítve, a helyi nevezetéseket megismerve ellátogatunk Nyírbátorba és megtekintjük a Hortobágyi Nemzeti Park részét képező Európában is egyedülálló őslápot.
- Negyedik évfolyamon a magyar irodalom tantárgyhoz kapcsolódva, a hazafias nevelés megvalósítása és szemléltetéseként Álmosdon meglátogatjuk a Kölcsey Ferenc emlékhelyet.
- Ötödik évfolyamon a környezetismeret tantárgyhoz és az irodalom tantárgyhoz kapcsolódóan a megyeszékhely, Debrecen nevezetességeinek megtekintése. (múzeum, könyvtár, református kollégium, nagyerdő, stb.)
- Hatodik évfolyamon a magyar irodalom és történelem tantárgyhoz kapcsolódóan ellátogatunk Egerbe. Megtekintjük az egri várat és a Gárdonyi emlékhelyet, valamint a történelmi belvárost, a török kori emlékeket..

### **Versenyekre való felkészítés**

- A versenyeken való részvétel a diákjaink képességeinek kialakítását és fejlesztését célozza. A tanulók intézményi, kistérségi, tankerületi és országos meghirdetésű versenyeken vehetnek részt, szaktanári felkészítést igénybe véve. A meghirdetett országos **versenyekre a felkészítésért**, a szervezésért, a nevezésért a munkaközösségek felelősek.

### **Suli-disco**

- Suli-disco évente két alkalommal: farsangkor és igény szerint a második alkalmat. A rendezvények alkalmával a felügyeletet a pedagógusok végzik. A suli-disco legkésőbb 19.00 óráig tarthat.

## 2.7 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

### A tanulók értékelése

#### Az értékelés módja

A tanulók értékelésének mindig világosnak, az tanulók számára egyértelműnek, igazságosnak, következetesnek, kiszámíthatónak, ösztönzőnek kell lennie. Iskolánkban figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait, fejlődését, családi körülményeit. Emellett figyelembe vesszük azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e, vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta. Az ellenőrzés és értékelés csak akkor tölti be szerepét, ha folyamatos, objektív és előre meghatározott, és az ismertett követelményeken alapul.

Az alsó tagozatos tanulóknak a második évfolyamtól (de csak év végétől), valamint a felső tagozatos tanulók teljesítményének értékelésében a hagyományos ötfokozatú skálát alkalmazzuk. Az osztályzat a helyi tantervben rögzített követelmények teljesítésének a félév illetve a tanév végére elért szintjét tükrözi.

Az év végi osztályzatot az év közben kapott érdemjegyek alapján kell meghatározni. A tanulók év végi osztályzatai alapján a nevelőtestület az osztályozó értekezleten dönt az egyes tanulók magasabb évfolyamba lépéséről.

A tanulók az iskola magasabb évfolyamába akkor léphetnek, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítették.

#### Szöveges értékelés

Az értékelés ezen módját az első évfolyamon alkalmazzuk, valamint a második évfolyamon, de csak félévkor. A szöveges értékeléssel lehetővé válik, és alapvető elvként a gyakorlatban érvényesíthető a gyerek érdeklődésének, adottságainak, tulajdonságainak, életkori sajátosságainak, saját fejlődési ütemének, stb. figyelembe vétele.

- 1. évfolyamon az értékelés a gyermek önmagához képest mért fejlődését állítja középpontba.  
Fél év végén a tanulók tájékoztató füzetében, év végén a bizonyítványban fejlesztő értékelés szöveges értékelő program alkalmazásával
- 2. évfolyamon félévkor szöveges értékelő program alkalmazásával a tanulói teljesítmény minősítése.  
Iskolánkban alkalmazott minősítések a következők:  
Kiválóan megfelelt (5), Jól megfelelt (4), Megfelelt (3,2), Felzárkóztatásra szorul (1)

#### Értékelés érdemjeggyel

A pedagógus a tanulók teljesítményét a tanítási év közben rendszeresen érdemjegyekkel értékeli. Az érdemjegyek tartalma:

- **5 (jeles):**  
Kifogástalan tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, képesség az önálló ismeretszerzésre, anyagfeldolgozásra, tanórai aktivitás.
- **4 (jó):**  
Megfelelő tárgyi tudás, a tananyag összefüggéseinek értése, elfogadható kifejezőkészség, az önálló ismeretszerzés képessége, tanórai aktivitás.
- **3 (közepes):**

Bizonytalan tudás, egyenetlen teljesítmény és aktivitás, önállótlan, a beszámoltatások alkalmával tanári segítség igénylése, hiányos fűzetvezetés, kifogásolható külalak. Önálló tanulásra, ismeretszerzésre csak segítséggel képes, ismereteiről nem tud összefüggő szöveg formájában számot adni.

- **2 (elégséges):** Tudása töredékes, a tananyag összefüggéseit nem képes megérteni, ismereteinek alkalmazásában önállóan, fűzetvezetése tanulását nem segíti. Számonkérések alkalmával jelentős segítséget igényel, csak kérdésekre válaszolva tud ismereteiről számot adni.
- **1 (elégtelen):**  
Tudása nagyon hiányos, a továbbhaladáshoz nem elegendő. Önálló ismeretfeldolgozásra segítséggel sem képes, taneszközei hiányosak. Fűzetvezetése rendezetlen, összefüggéstelen, hanyag. Tanára segítő kérdéseire sem tud válaszolni a számonkérések alkalmával, a feladatok szövegét sem érti.  
A házi feladat és a felszerelés hiányára illetve a tanuló magatartására nem adható tantárgyi elégtelen.

### Értékelés osztályzattal

A tanuló osztályzattal történő értékelésére félév végén a tájékoztató fűzetben, a tanév végén a bizonyítványban kerül sor. A tanév végi osztályzat az egész tanévben nyújtott teljesítmény minősíti. Az osztályzat az érdemjegyeken alapul, melyek közül a témazáró dolgozatokra, ezenkívül a félévi- és év végi dolgozatokra kapott érdemjegyek nagyobb hangsúllyal számítanak.

### Magántanulók értékelése és számonkérése

Iskolánk igazgatója szülő kérelmére a tanulókat felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi - (2011. évi CXC. törvény 55.§).

A magántanulót az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Az a tanuló, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról (2011. évi CXC. törvény 55.§).

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő. (2011. évi CXC. törvény 56.§)

### **A tanulók számonkérése**

A tanév során iskolánkban ügyelünk arra, hogy az írásbeli és a szóbeli számonkérések arányára megfelelő legyen. Egy tanév során minden tanuló legalább havonta egyszer lehetőséget kap arra, hogy megszerzett tudásáról szóban beszámoljon. Azért kell minden műveltségi területen törekedni arra, hogy rendszeresen legyen szóbeli számonkérés is, mert ez egyúttal fejleszti a tanulók beszédkészségét, aktiválja a szókincsüket, s módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására. Valamennyi pedagógus köteles a tanulóra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést az osztálynaplón kívül a tanuló tájékoztató fűzetében is feltüntetni. A tájékoztató fűzetben a pedagógusnak minden bejegyzést dátummal és kézjeggyel kell ellátnia. Amennyiben a tanuló tájékoztató füzete hiányzik, a hiányt a naplóba dátummal ellátva be kell jegyezni.

### **A számonkérés követelményei**

Iskolánkban a számonkérés rendszeres, folyamatos, megfelelően előkészített, kiszámítható, azonos feltételeket teremt és a helyi tantervben meghatározott követelményeket figyelembe veszi, valamint az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodik. Teljesül a szóbeli, az írásbeli és a gyakorlati számonkérés megfelelő aránya.

### **A számonkérés gyakorisága**

A számonkérés gyakorisága legyen összhangban a heti óraszámmal:

- heti egy vagy annál kevesebb óraszám esetén félévente legalább három,
- minden más esetben havonta legalább egy alkalommal kerüljön rá sor.

### **A számonkérés formái**

A tanórákon szóban és írásban számolnak be a gyerekek a tudásukról. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult, de a tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

#### **Szóbeli számonkérés**

- ***szóbeli felelet***

Az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján, 5-10 perces frontális számonkérés az óra elején

- ***óráközi munka***

Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége

- ***a házi feladat számonkérése***

Ezzel a módszerrel a tanulóknak tudatosodhat az otthoni munka fontossága, hasznossága, célszerűsége, és rendszerességre neveljük őket. Azok a tanulók, akik becsületesen megoldják a házi feladatokat, a számonkérés ilyen megszervezése esetén megfelelő sikerélményhez, elismeréshez juthatnak

- ***kiselőadás, testnevelési követelmények gyakorlati bemutatása, memoriter, gyűjtőmunka***

#### **Írásbeli számonkérés**

A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz, informatika ellenőrzésénél a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül írásban is ellenőrizhetik. Kivétel, ha a tanuló sajátos nevelési igénye illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási zavara miatt az írásbeli beszámoltatás helyett szóban számolhat be szakértői javaslat alapján.

- ***Feladatlap, teszt kitöltése, önálló megoldása***

- ***Felmérő dolgozat írása***

Kisebb tanítási egység (néhány óra) anyagából.

- ***Témazáró dolgozat írása***

Nagyobb tanítási egység, egy-egy témakör átfogó számonkérése.

- **Félévi, év eleji és év végi felmérő, szintfelmérők**

Annak mérése, hogy tanulóink egy tanév vagy egy tanulmányi időszak követelményeit hogyan sajátították el.

- **Osztályozó vizsga**

A magántanulók a tanév végén az elméleti tárgyakból osztályozó vizsgát tesznek.

- **Javítóvizsga**

### **Írásbeli beszámoltatások rendje**

- írásbeli számonkérés havonta legalább egyszer történjen,
- írásbeli felelettel alkalomszerűen tájékozódunk a tanulók pillanatnyi tudásáról,
- két témazárónál többet egy napon nem lehet íratni,
- a témazáró dolgozatokat egy héttel előbb be kell jelenteni,
- az év eleji felmérés célja az aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése. Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.
- az év végi felmérés a tanév tananyagának alapkövetelményeit méri. Több óras ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Az év végi felmérések osztályzata témazáró értékű jegynek felel meg.
- 1-4. évfolyamon, ahol a tantárgyakat egy tanító tanítja megoldható, hogy a tanulók élettani sajátosságait figyelembe véve a témazáró dolgozatok ne kerüljenek a tanítási nap 4-5. órájára.

### **Az írásbeli munkák értékelése**

Az írásbeli számonkérési formáknál az értékelés pontozással történik. Feladatonként előre megállapított pontszámok alapján értékelünk. Az elért összpontszámot a lehetséges (maximális) pontszámmal arányítjuk (százalékoljuk), az érdemjegyet pedig a tantárgy sajátos követelményeinek figyelembevételével alakítjuk ki.

A témazáró dolgozatokat a nevelők 2 héten belül, kijavítva kiosztják a tanulóknak.

A témazáró dolgozatok valamint az év eleji és év végi felmérők osztályzatánál az alábbi százalékos teljesítményeket kell figyelembe venni:

#### **1. osztály**

90 - 100%	Kiváló	(5)
76 - 89%	Jól megfelelt	(4)
41 - 75%	Megfelelt	(2) (3)
0 - 40 %	Felzárkóztatásra szorul	(1)

#### **2. - 8. osztály**

90 - 100 %	Jeles	(5)
76 - 89 %	Jó	(4)
51 - 75%	Közepes	(3)
34 - 50%	Elégséges	(2)
0 - 33 %	Elégtelen	(1)

## 2.8 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elve

### A tanulók jutalmazása, dicsérete

A jutalmazás elvei

- a dicséret, jutalmazás célja a kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkára, példamutató magatartásra való ösztönzés, illetve annak elismerése,
- a tanulók - arra érdemes teljesítményért - a tanév során bármikor kaphatnak szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi dicséretet szóban vagy írásban. A tanév végén könyvjutalmat kaphatnak.
- pozitív közösségi magatartásért, tevékenységért, kiemelkedő szorgalomért az osztályfőnök adhat dicséretet.
  
- kiemelkedő tanulmányi, sport vagy művészeti teljesítményért a szaktanártól jár dicséret a tanulónak.
- a diákok az iskola színe előtt a tanévzáró ünnepélyen kaphatnak jutalmat.

### A jutalmazás formái

*Szóbeli dicséret*

*Írásbeli dicséret*

- Szaktanári dicséret: szaktanári dicséretben lehet részesíteni azt a tanulót, aki munkájában jó eredményt ért el, a rábízott feladatot önállóan, pontosan végrehajtotta, kiváló teljesítményt nyújtott.
- Osztályfőnöki dicséret: az osztályfőnök megdicséri a huzamosabb időn át példamutatóan teljesítő, kiváló tanulmányi eredményt elérő vagy kiemelkedő közösségi munkát végző tanulót. Erről a szülőt ellenőrző útján értesíti, a dicséretet a naplóban rögzíti.
- Igazgatói dicséret: Az igazgató írásbeli dicséretben részesítheti azt a tanulót, aki kiemelkedő tanulmányi eredményt ért el, példamutató magatartást tanúsított, tanulmányi, versenyen kiemelkedő teljesítményt ért el, kulturális vagy sportversenyen kiemelkedő eredményt ért el, cselekedetével öregbítette az iskola jó hírnevét. Erről a szülőt az osztályfőnök ellenőrző útján értesíti, a dicséretet a naplóban rögzíti.
- Nevelőtestületi dicséret: Nevelőtestületi dicséretben részesül az a tanuló, aki kiemelkedő tanulmányi eredményt ért el, példamutató magatartást tanúsított, tanulmányi, versenyen kiemelkedő teljesítményt ért el, kulturális vagy sportversenyen kiemelkedő eredményt ért el, cselekedetével öregbítette az iskola jó hírnevét. Erről a szülőt az osztályfőnök ellenőrző, bizonyítvány útján értesíti, a dicséretet a naplóban és a törzslapon rögzíti.

*Oklevél- vagy könyvjutalom*

Oklevél- vagy könyvjutalomban részesül az a tanuló, aki az iskolai tanulmányi, kulturális vagy sportversenyen jó helyezést ért el.

<b>Formája</b>	<b>Indoka</b>	<b>Ideje</b>	<b>Adományozza</b>
<b>Szaktanári dicséret</b>	Kiemelkedő tantárgyi teljesítményért	A tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes lesz rá	A szaktanár
<b>Osztályfőnöki dicséret (szóbeli, írásbeli)</b>	Kiemelkedő közösségi munkáért	A tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes lesz rá	Az osztályfőnök (a szaktanárok, a napközis nevelők, a DÖK javaslata alapján)
<b>Igazgatói dicséret</b>	Kimagasló tanulmányi, kulturális és sport eredményért	A tanév folyamán, amikor a tanuló érdemes lesz rá	Az osztályfőnök és a szaktanár javaslatára az igazgató
<b>Nevelőtestületi dicséret</b>	Példamutató magatartásért és kiváló tanulmányi eredményért (legalább 3 tantárgyi dicséret); 8. osztályban, ha 8 éven át kitűnő volt az eredménye a tanulónak;	A tanév végén	Az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület
<b>Jutalomkönyv</b>	Kitűnő tanulmányi eredményért.	A tanév végén	Az osztályfőnök és a szaktanár javaslatára az igazgató
<b>Oklevél</b>	Jeles tanulmányi eredményért.	A tanév végén	Az osztályfőnök és a szaktanár javaslatára az igazgató

#### **Az osztályközösségeket jutalmazunk :**

- „Az önmagához képest legtöbbet javító osztály” – vándorszerleggel

#### **A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei**

Szaktanári figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli) A szaktanár kezdeményezze a szülővel való esetmegbeszélést.	A tantárgyi követelményeknek nem teljesítése, a felszerelés, a házi feladat többszöri hiánya, az órákon előforduló fegyelmezetlenség miatt
Osztályfőnöki figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)	A tanuló tanulmányi és magatartásbeli kötelezettsége, a házirend enyhébb megsértése, igazolatlan mulasztás miatt
Osztályfőnöki intés, megrovás	A házirend súlyosabb, ismétlődő megsértése, ismételt igazolatlan hiányzás miatt
Igazgatói figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)	Az iskolai házirend gyakori megsértése, igazolatlan mulasztás, szándékos, kisebb értékű károkozás, fegyelmezetlenség miatt
Igazgatói intés (írásbeli)	Az iskolai házirend súlyos megsértése, szándékos károkozás, igazolatlan mulasztás súlyos fegyelmezetlenség miatt
Nevelőtestületi figyelmeztetés	Az iskolai házirend rendszeres, súlyos

Nevelőtestületi intés, megrovás	megsértése, szándékos károkozás, igazolatlan mulasztás, súlyos fegyelmezetlenség miatt Az iskolai házirend súlyos megsértése, szándékos károkozás, igazolatlan mulasztás, súlyos fegyelmezetlenség miatt
---------------------------------	---

A tanuló súlyos kötelesség szegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni.

Súlyos kötelesség szegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- Az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása.
- Az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog, energiatital) iskolába hozatala, fogyasztása
- A szándékos károkozás.
- Az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése.
- Ezen túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A fegyelmező intézkedések bejegyzése az általános iskolások esetében az ellenőrzőben, osztálynaplóban történik, minden esetben a szülő aláírásával jelzi, hogy értesült a fegyelmező intézkedésről.

A nevelőtestület dönthet úgy súlyos viselkedési- magatartási probléma esetén– amennyiben problémajelző lap kitöltésére szükség volt -, hogy a soron következő közösségi rendezvényen a kötelesség-szegő tanuló nem vehet részt. Minden esetben egyedi döntés szükséges.

Ha a tanuló kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesül, melyre a törvényi rendelkezések az irányadóak. A fegyelmi eljárásról az iskola igazgatója vagy a nevelőtestület dönt.

## **A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése**

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével végzi fél évkor és év végén. Erről a tanulót és a kiskorú szülőjét értesíti fél évkor a tájékoztatóban, fél évkor a bizonyítványban.

Ezenkívül az osztályfőnök havonat értékeli és minősíti a tanulók magatartását és szorgalmát. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíti a tájékoztatóban.

Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanulók teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz!

### **A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei**

**Példás (5)** az a tanuló, aki:

- A házirendben megfogalmazott nevelési követelményeknek, közösségi-magatartási szabályoknak eleget tesz, azok betartására másokat is ösztönöz.
- Tanórán és tanórán kívül példamutatóan viselkedik.
- Kötelességtudó, feladatait teljesíti.
- Önként vállal feladatokat és azokat teljesíti.



- Tisztelettudó, társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik.
- Az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz.
- Óvja és védi az iskola felszereléseit, a környezetet.
- Az iskolán kívüli magatartása is példamutató.

**Jó (4)** az a tanuló, aki:

- A házirendet betartja.
- Neveltségi szintjében, társas kapcsolataiban van némi hiányosság, de ezek kijavítására törekszik. - Társaival és a felnőttekkel viselkedése és hangneme megfelelő, segítőkész, jóindulatú.
- Fegyelmezési problémák viselkedésével ritkán és csak kis mértékben merülnek fel.
- Feladatokat ritkán vállal, a rábízottakat teljesíti.
- Az osztály vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt.
- Az iskolán kívüli magatartása ellen nincs kifogás.

**Változó (3)** az a tanuló, aki:

- Az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be.
- A tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül.
- Iskolai magatartásában több - kevesebb súlyos - fegyelmezési probléma adódik.
- Feladatait nem teljesíti minden esetben.
- Előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, a felnőttekkel, s társaival szembeni magatartása időnként kifogásolható.
- A közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik.
- Az iskolán kívüli viselkedése időnként kifogásolható.

**Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- A házirend előírásait sorozatosan megsérti.
- Feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti.
- Magatartása fegyelmezetlen, rendetlen.
- Társaival, felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik.
- Goromba, megfélemlítő, közönséges; fegyelmezetlen, durva megjegyzéseivel, közbeszólásaival rombolóan hat a közösségre.
- Viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza.
- Iskolán kívüli rossz magatartásával intézményünk rossz hírét kelti.

### **A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei**

**Példás (5)** az a tanuló, aki:

- Képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt.
- Tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi.
- A tanórákon aktív, szívesen vállal plusz feladatokat is, és azokat elvégzi.
- Munkavégzése pontos, megbízható.
- A tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz.
- Taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
- A tanítási órákra mindig pontosan felkészül, ott figyel, érdeklődik.

**Jó (4)** az a tanuló, aki:

- Képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt, rendszeresen, megbízhatóan dolgozik.

- A tanórákon többnyire aktív, a tanítási munkába bekapcsolódik. Többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt ritkán vállal, viszont az ilyen jellegű megbízatást teljesíti.
- Taneszközei tiszták, rendezettek, ritkán hiányosak.

**Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- Tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől.
- Tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti.
- Felszerelése, házi feladata gyakran hiányos.
- Érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja.
- Önálló munkájában figyelmetlen, hullámzó, szétszórt, rendszertelen.
- A tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik
- A tanítási órákon alkalmanként passzív, önellenőrzése hiányos.

**Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- Képességeihez, körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében.
- Az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg.
- Eredménye képességein aluli.
- Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen.
- Feladatait folyamatosan nem végzi el.
- Felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek.
- Nem készül fel a tanítási órákra.
- Megbízhatatlan, önállótlan, közönyös, passzív.
- Rendetlen, hanyag munkájával másokra is rossz hatással van.
- A tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül.

## 2.9 Alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

Nevelési-oktatási módszereink kiválasztásakor különösen fontosnak tartjuk, hogy figyelembe vegyük tanulóink életkori sajátosságait és a köztük lévő egyéni különbségeket.

Pedagógiai munkánk során természetesen alkalmazzuk a hagyományosnak nevezhető módszereket és tanulószervezési eljárásokat is, mint például frontális osztálymunka, önálló és egyéni munka. Ezek ugyan nem feltétlenül segítik az egyéni különbségek figyelembe vételét, de új anyag feldolgozásakor és gyakorlásakor jól alkalmazhatóak.

Tanulóink igényeihez és a folyamatosan változó társadalmi, gazdasági elvárásokhoz való alkalmazkodás szükségessé tette, hogy megújítsuk pedagógiai módszertárunkat. Ennek érdekében nevelőink rendszeresen vesznek részt módszertani továbbképzéseken, és bővítik eszköztárukat hatékonyabb eljárásokkal.

Az elmúlt néhány évben iskolánk több olyan pályázatnak is részese volt, amelyek segítették többek között az intézményekben folyó oktató-nevelő munka módszertani megújulását is. Hogy csak a három legjelentősebbet említsem ezek közül: az IPR, a Támop3.1.4, és a Tiop1.1.1.

Az Integrációs Pedagógiai Rendszer az egyéni különbségek figyelembevételét helyezte a módszertani munka középpontjába. Ez érthető is, hiszen a hátrányos és halmozottan hátrányos

helyzetű, az SNI-s és a BTMN-s tanulók esélyeinek növelése, hátrányaik csökkentése a hagyományos módszerekkel nem megoldható.

A Támop3.1.4 pályázat a kompetencia alapú oktatás meghonosítását, és az ehhez szükséges új módszertani kultúra elterjesztését tűzte ki célul, míg a Tiop1.1.1 az IKT alapú oktatást, az infokommunikációs eszközök oktatásban való alkalmazását segítette.

Egyre tudatosabban és hatékonyabban alkalmazzuk **a konstruktívista pedagógia eszközeit**, amely arra épül, hogy a tudást mindenki maga építi fel, és ebben a gondolkodási folyamatban aktívan kell résztvennie, ehhez másokkal együtt kell működnie. Ezek a következők:

- a tevékenységközpontú módszerek,
- a problémaalapú tanulás,
- a differenciált tanulásszervezési eljárások,
- a kooperációra épülő tanulásszervezési módok,
- a drámapedagógia,
- pármunka és csoportmunka,
- IKT alapú oktatás,
- projektmódszer, pedagógiai projekt,
- az ellenőrzés értékelés korszerű eljárásai, amelyek jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése, a differenciált – az egyéni készségeket, képességeket figyelembe vevő értékelés.

### **A projektoktatás célja és tartalma**

A projektoktatás nélkülözhetetlen olyan komplex témakörökben, melyek célkitűzésében az összefüggések megértése, magatartásformák elsajátítása a feladat, melyek a megismerési folyamatban a konkrét tapasztalatszerzést feltételezik. A tanulás egyéni, páros, valamint csoportos formában történik. A szervezés és a kivitelezés során a hangsúly az együttes munkálkodáson, egymás segítésén, elfogadásán, a kommunikációs készségek, technikák elsajátításán van.

### **A projektmódszer jellemzői:**

- mindig célirányos
- problémaorientált
- épít a tanulók érdeklődésére, aktív tevékenységére
- ismeretek, jártasságok, szokások elsajátítása indirekt módon
- alapvető szociális kritériumok gyakoroltatása
- demokratikus közléthez szükséges készségek elsajátítása
- a tanulás önkéntelen, örömteli tevékenység
- a tanulás eredményeként a konkrétban való munkálkodás folyamán önálló, egyéni szemlélet, kultúra születik
- további célok kitűzésére, feladatok megoldására késztet

## 2.10 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

**Konkrét feladatok** az iskola kapcsolatrendszerében céljaink elérésének érdekében:

- Az óvodával már a beiratkozási időszak kezdete előtt felvesszük a kapcsolatot, mivel tanulói bázisunk legnagyobb részét az óvoda adja.
- Szakmai együttműködésünk e témával kapcsolatos feladatai:
  - tankötelesek létszámegyeztetése
  - szakmai konzultáció a gyermekek szociális helyzetéről
  - iskola-előkészítő szakasz – nagycsoportos óvoda – figyelemmel kísérése
  - egyeztetés a nevelési tanácsadóval kapcsolatos kérdésekben
- A hátrányos és veszélyeztetett helyzet feltérképezése.

Minden tanév elején elvégezzük az iskola tanulóinak szociális-egészségügyi feltérképezését.

**Hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek** tekintjük azokat a gyermekeinket, akiket iskolai előmenetelük szempontjából különböző tényezők gátolnak az elvárható, normál ütemű fejlődésben. Ezek lehetnek:

- környezeti viszonyok;
- a gyermek személyiségében rejlő okok;
- anyagi tényezők;
- egészségügyi szempontok

**Veszélyeztetettnek** tekintjük azt a tanulót, akinek testi vagy pszichés fejlődését az örökölt vagy szerzett organikus károsodások, a környezeti ártalmak vagy a rossz interperszonális kapcsolatok akadályozzák. A veszélyeztető tényezők rendszerint halmozottan hatnak és érvényesülnek. A helyzetfelmérésekben a fejlesztő pedagógus, és az osztályfőnökök vesznek részt.

### **Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése**

- törvényi támogatások biztosítása
- egyéni foglalkozásokon való részvétel biztosítása
- anyagi támogatáshoz juttatás segítése (Önkormányzati, alapítványi, pályázati)

### **BTMN-s tanulók segítése**

- rendszeres szűrővizsgálatok
- fejlesztések, logopédiai foglalkozások iskolában, Nevelési Tanácsadóban
- egyéni foglalkozások
- a tanulmányi előmenetel nyomon követése

### **Veszélyeztetett tanulók segítése**

- a veszélyeztetettség kör pontos feltérképezése
- a veszélyeztetett tanulók fokozott figyelemmel kísérése
- pszichológiai, anyagi támogatások

A meggyőző, felvilágosító munka jelentős része hárul az osztályfőnökökre, akik közvetlenül nyomon követik hátrányos helyzetű tanulóink mindennapjait, így egy kialakított jelzőrendszeren keresztül tudnak kommunikálni a szülővel, a szakemberrel.

## **2.11 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása**

A tanulók számára adott otthoni írásbeli és szóbeli feladatok a begyakorlást, a rögzítést, az önálló munkára nevelést, a problémameglátó és megoldó képesség, az értő olvasás fejlesztését szolgálja. Az otthoni feladatok mindenkor a tanórai anyaghoz kapcsolódnak – beleértve a korábban tanultak felelevenítését, a kutatómunkát, beszámolók készítését is – mennyiségük igazodik a tanulók életkorához, fejlettségéhez.

Az osztályfőnökök és szaktanárok a házi feladatok, feladásakor figyelembe veszik a tanulók egyéni képességeit, életkori sajátosságait, aktuális állapotát és ezekből kiindulva differenciált formában adnak feladatokat az otthoni és egyéb csoportszervezés keretében megvalósuló felkészüléshez.

SNI-s vagy tanulási nehézséggel küzdő tanulók esetében élni kell a differenciálás elvével házi feladat kijelölésekor.

Az osztályfőnökök, szaktanárok folyamatos konzultációt folytatnak a napközis nevelővel, akik visszajelzésekkel tájékoztatják a délelőtti nevelőket a házi feladatokkal kapcsolatos tapasztalataikról

Alsó és felső tagozaton az egész napos oktatás vagy *egyéb csoportszervezés* keretében készítik el az ide járó tanulók a mindennapi házi feladataikat.

Versek, memoriterek megtanulására adott idő legalább 1 hét.

A házi feladatot értékelni, osztályozni, minősíteni nem szabad, minden esetben ellenőrizni kell.

Házi feladat mennyiségének meghatározásakor tekintettel kell lenni a tanulók délutáni elfoglaltságára. (művészeti képzés, sport szakkör, gyógytestnevelés, stb)

Hétfőig vagy tanítási szünet idejére lehetőleg csak szorgalmi feladatot adjunk, de a házi feladat mennyisége semmiképpen sem lehet több, mint amennyit egyik napról a másikra adnánk.

## **2.12 A csoportbontások és a pedagógusválasztás szabályai**

### **Csoportbontások**

Az alacsony osztálylétszámok miatt iskolánkban már évek óta nincs lehetőség csoportbontásra. Az elkövetkező néhány évben ez a helyzet nem valószínű, hogy változni fog, ezért nem tervezünk csoportbontásban történő oktatás megvalósítását.

### **A pedagógusválasztás szabályai**

Az alacsony tanulói létszám miatt minden évfolyamon csak egy osztályt indítására van lehetőségünk, ezért a szülőknek és a tanulóknak nem tudjuk biztosítani, hogy válasszanak osztályfőnököt vagy szaktanárt.

## 2.13 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

**Egyszerű vizsgálati módszer a tanulók terhelhetőségének/ az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességeinek méréséhez**

### **A „MINI” HUNGAROFIT módszer bemutatása**

Az egyénre szabott edzésterv elkészítésének kiindulópontja – legyen az kondicionáló, regeneráló, rehabilitáló vagy versenysport, - a szervezet aktuális állapota.

A fizikai állapot mérése, tehát önmagában nem cél, hanem diagnosztizáló eszköz, kiindulópont a terhelhetőség/egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek fokozatos fejlesztéséhez, az egyénre szabott edzésterv elkészítéséhez. Az optimális mennyiségű, hatásos dózis meghatározása, mindig a szervezet aktuális állapotától, egészségtől, vagy betegségtől függ: ha alul adagoljuk nem hat, nem érzük el a kívánt hatást, ha túladagoljuk, akkor méreg, szélsőséges esetekben akár halálhoz is vezethet.

Cél: „ Se többet, se kevesebbet”!

A „Hungarofit” tesztrendszert a terhelhetőséggel/egészséggel összefüggő fittség műszerek nélküli objektív mérésére – több mint 15 év alatt a laboratóriumi terheléses vizsgálatokkal alátámasztva – lett kifejlesztve. A különösebb előképzettséget, anyagi és időráfordítást nem igénylő motorikus próbarendszer megfelelve a tudományosság kritériumainak (valódiság, megbízhatóság, objektivitás) méri és értékeli:

**1. Az optimális testtömeget és az attól való esetleges eltérést (kiegészítő vizsgálat),**

**2. Az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességeket (alapvizsgálat):**

- a). az aerob kapacitást, amely a kardiorespiratórikus rendszer állóképességének legjobb mérőszáma,
- b). azon izomcsoportok erejét, erő-állóképességét, amelyeket a mindennapi tevékenységünk során a leggyakrabban használunk és amelyek gyengesége például a tartási rendellenességek leggyakoribb okozói.

**3. A fizikai fitness önmagában is értékelhető, de lényegesen megbízhatóbb tanácsadással szolgálhatunk, ha a fittség vizsgálatot kiegészítjük elsősorban egyéni (társadalmi) vonatkozású edzésre, versenyzésre, eredményességre, életvitelre jellemző információkkal és az elért teljesítményt annak tükrében értelmezzük A fittség vizsgálatát az e célra elkészített mérési és értékelési útmutató alapján kell elvégezni.**

## 2.14 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

„Az egészség a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota, és nem csupán a betegség vagy fogyatékoság hiánya”.(WHO 1948-as, meghatározása)

### Az egészségnevelés célja

Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek meg mindent saját egészségük érdekében.

#### Az egészségvédelem kiemelt témakörei:

- az életkorral járó biológiai
- pszichohigiénés-, életmódi tennivalók;
- a társkapcsolatok egészség, etikai kérdései;
- az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód);
- az antihumánus szenvedélyek, drogvédelem;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése;
- az egészségérték tudatosítása.

Az egészségnevelés iskolai koordinálására egészségfejlesztő csoportot hozunk létre és működtetünk.

#### Tagjai:

- az igazgató
- az iskolaorvos és a védőnő
- biológia szakos tanár
- testnevelésszakos tanár
- gyermek-,és ifjúságvédelmi felelős
- diáktanács munkáját segítő pedagógus

### Az egészségnevelés iskolai feltételei, jelenlegi helyzete

- Iskolánk épülete nagyobb részben megfelel az egészségügyi vonatkozó magyar és európai szabványoknak (lásd higiéniai feltételek, világítás, alapterület, portmentes udvarok stb.), de korszerűsítésre, a lehetőségek figyelembe vétele mellett továbbiakra is szükség van.
- A korszerű táplálkozás, kulturált étkezés feltételeit és lehetőségeit konyhánk és éttermünk biztosítja.
- Az iskolaegészségügyi szolgáltatások (szűrővizsgálatok, iskolafogászat) biztosítottak.
- Alsó-, és felső tagozatos csoportok gyógytestnevelés órái jelenleg is ellátottak (gyógytestnevelő tanár koordinálása mellett, az órák a tantárgyfelosztásban is szerepelnek).
- Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek átadása, készségfejlesztés, szokásalakítás, szemléletformálás osztályfőnöki órákon, szaktantárgyak témakörein keresztül, egészségneveléssel kapcsolatos előadások, programok során valósulnak

meg. Ezen kívül minden tanévben kétszer egészségnap kerül megszervezésre, ÁNTSZ előadó meghívásával, szülők bevonásával, aktív részvételével.

## **Az egészségnevelés fejlesztésével kapcsolatos konkrét célok, feladatok**

Az egészségfejlesztő csoport éves programokban, munkatervekben gondoskodik a feladatok ellátásáról.

- Költségvetési lehetőségeink és pályázati források mértékében fejlesztjük intézményünk infrastruktúráját.
- Biztosítjuk az iskola egészségügyi ellátás helyi feltételeit, a szolgáltatások zavartalan igénybevételét, a harmonikus munkakapcsolatot.
- A napközi otthoni étkeztetés, biztosítjuk az egészséges táplálkozás feltételeit, erősítjük az ételtanilag helyes fogyasztási szokásokat.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő egészségfejlesztő, szemléletformáló
  - előadásokat szervezünk.
- Az osztályfőnöki, a szaktárgyi (különösen biológia, ember és társadalom, környezetismeret, technika, és életvitel, testnevelés) tantervekben, programokban kiemelt témakörökként szerepeltetjük az egészségneveléssel kapcsolatos témákat.

Így különösen:

- önmagunk az egészségi állapotunk ismerete
  - az egészséges testtartás, a mozgás fontossága, az egészséges életmóddal kapcsolatos értékek ismerete
  - a testi higiénia
  - az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe, az egészséges táplálkozás
  - a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat (elsősegélynyújtás)
  - a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
  - a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
  - a rizikóvállalás és határai, személyes biztonság
  - a szenvedélybetegségek elkerülése (dohányzás, alkohol, drogfogyasztás)
  - a tanulási környezet alakítása
  - a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- Az iskolai munka szervezettségével, tisztasági és higiéniai szokásaival, követelményeivel, személyes pedagógusi példamutatással, példaadással is segítjük a helyes szokások kialakulását, elmélyítését is. (pl. rendszeres szellőztetés, higiénikus, kulturált megjelenés, mozgás stb.)
  - A pedagógus továbbképzési terv szerint gondoskodunk (legalább tanfolyami szintű) egészségfejlesztésben képzett szakemberről.

## **A környezeti nevelés**

A környezeti nevelés fontosságát, személyiségformáló, szokásalakító erejét ma már senki sem vitatja. A környezeti nevelés alapozza meg a gyerekek tapasztalatait, ami a későbbiekben, egész életre szóló tudást alakít ki náluk. A környezeti nevelés folyamatában szerzik meg a



gyermek azokat a tapasztalatokat, amelyek később ismeretté, ismeretrendszeré, majd egész életre szóló tudássá válik számukra és ékelődik be, a mindennapok rutin szerűségébe. Mindenképpen hangsúlyoznunk kell, hogy mivel az emberi társadalom alapja a család, a családban vélt, tapasztalt, látott viselkedési formák, szokások, alapvetően meghatározzák az ott nevelkedő gyermek környezeti magatartását, és viselkedését.

A környezeti értékeket, már az iskoláskor előtt meg kell alapozni, amit azt követően folyamatosan fejleszteni, bővíteni, tágítani szükségeltetik, egészen a felnőtt kor eléréséig, Minthogy az intézményes nevelés kezdetekor, az óvodában, a környezeti nevelés alapozása történik csak meg, így az iskolában kell javarészt, a gyermek környezetkultúráját kifejleszteni.

### **A környezeti nevelés célja és feladatai:**

- olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, fejlesztése olyan képességek és készségek tudatos fejlesztése, amelyek elősegítik a természetes és az ember által épített, létrehozott környezettel - pontosabban az ott lévő értékekkel - való harmonikus kapcsolat, a környezeti problémák iránti érzékenység, a helyes értékrendszer, a természet -, és a környezetbarát magatartás alapjainak megteremtését;
- a gyermek közvetlen környezetében lévő világ értékeinek megismertetése, megszerettetése;
- a természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony alakítása;
- az élő és élettelen környezeti tényezők leglényegesebb összefüggéseinek megvilágítása a helyi sajátosságok felhasználásával;
- a környezettudatos életvitel kialakítása ( az energiával; vízzel, árammal való takarékoskodás, a pazarlás elkerülése ); a gyermeknek változatos tevékenységeket, tapasztalatokat kell szereznie a természeti és társadalmi környezetről, környezetből.
- Az iskolai környezeti nevelés pontos feladata - a tanítók, tanárok feladatai közé tartozik - hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezete megismerését, biztosítson alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre. Ezeket a gyermekek életkori jellemzői teszik lehetővé:
  - érzelmileg kötődik az őt nevelő felnőttekhez,
  - cselekedeteit mindig valamilyen érzelem motiválja, kíséri,
  - tevékeny, aktív, nyitott,
  - a körülötte lévő világot érzékszerveivel, tapasztalás útján ismeri meg.

A feladatok megvalósítása feltételezi a családdal való szoros együttműködést, ugyanakkor a családok szemlélete is alakítható a gyerekeken keresztül. Az iskolában kialakított jó szokásokat a gyerekek - egy része - hazaviszi. Pl.: egészségnap, amely az iskolánkban rendhagyó módon minden évben megrendezésre kerül, többször is.

Iskolánkban a tavasz beköszöntekor a gyakorlókert adta lehetőségeket kihasználva is igyekszünk, a környezeti nevelés tudatos továbbvitelére és kedvet csinálni diákjainknak arra, hogy minél tudatosabban vegyenek részt a környezetük formálásában is.

### **Iskolánkban hangsúlyt fektetünk a következőkre:**

1. Az iskolába belépő gyermeket fogadja harmonikus, szép környezet.
2. A családdal való együttműködés, - lehetőségekhez mérten - különféle közös programok, nálunk például Egészség nap, stb.
3. Az iskolai környezeti nevelés megvalósítása legyen sokoldalú, színes.

4. Tartsuk szem előtt, a gyerekek egészséges testi, lelki és szociális szükségleteinek kielégítését, kognitív folyamatainak erkölcsi tulajdonságainak ( együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség stb.) és akaratának ( önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat stb. ) fejlődését.

5. A környezeti nevelés tervezése során törekszünk a közös élményeket biztosító tevékenységek megteremtésére, megszervezésére:

- az iskolások életkori sajátosságainak megfelelő munka jellegű tevékenységek gyakorlása, pl.: gyakorlókert, természeti sarok kialakítása, az osztályterem egy „ zugában ”, illetve amit csak lehet, természetes életkörülmények között figyeltessük meg a gyerekekkel;
- az iskola gondozása;
- séták, kirándulások szervezése olyan helyszínekre, élőhelyekre, ahol jól megfigyelhetők a természet változásai és az élő és élettelen környezeti tényezők közötti kölcsönhatások.

6. Fontos, a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára is felhívni, a figyelmet, vízzel, árammal való takarékoskodásra, környezetkímélő tisztítószeres használatára, ha máshogyan nem, de órai keretben, a biogazdálkodás, bio életmódra felhívni környezetismeret órán, a figyelmüket.

## 2.15 Egész napos nevelés és oktatás

### Egész napos oktatás kiemelt feladatai:

- Különböző tanulási technikákkal segítse a tanulók felkészítését az órákra, teremtsen meg az önálló tanulás megfelelő feltételeit.
- Változatos foglalkozásokkal/sport, kötetlen és irányított játék, kézműves foglalkozások, drámajátékok, színházlátogatás stb./ a gyerekek nyugalmát biztosító körülmények megteremtésével, az aktivitás és pihenés megfelelő ritmusának kialakításával óvja a gyerekeket a kifáradástól, a túlterheléstől.
- Járuljon hozzá a szabadidő egészséges és igényes sokoldalú fejlődést segítő eltöltéséhez.
- Fejlessze a tanulói önállóságot. Alakítsa ki a gyerekekben az élethossziglan tanulás iránti igényt, képességet a változás és változtatni tudás igényére.
- Segítse az egészséges életrend szokásrend kialakítását.
- Alakuljon ki egy közösségi szellemet tükröző magatartási forma, melyben szerepet kap az egymás elfogadása.
- A kötött tanulási idő, a pihentető szabadidő, az elkötelezett szabadidő periodikus váltakoztatása.
- Törekedni kell az élményt adó tevékenységek /ünnepek, köszöntések, versenyek stb./ szervezésére.
- Feltételek biztosítása az egyéni korrekcióra, fejlesztésre.

## **Egész napos nevelés és oktatás megvalósítása:**

Az oktatás megszervezése a délelőtti és a délutáni tanítási időszakban- melyben a tanulók elsajátítják az új ismereteket, tananyagot, és a következő tanítási napra is felkészülnek- a kötelező tanórai foglalkozások, a nem kötelező tanórai foglalkozások, a önálló tanulási foglalkozások, a mindnapos testedzés foglalkozási időkeretben történik.

Az egész napos oktatás esetében a gyermek egész napos nevelése történik, a tanítási órák és a szabadidő összefüggő rendszert alkot. A tanulás és a szabadidő váltakoznak, szem előtt tartva ezzel a gyermekek terhelhetőségét. Az egész napos iskolában tanító pedagógus nemcsak a tanítási órákat vezeti, hanem gondoskodik a szabadidő tartalmas eltöltéséről, valamint a tanulók másnapi felkészüléséről is. A másnapi felkészülés az önálló tanulás keretében történik. Ezt mindig az a pedagógus vezeti, aki az adott tantárgyat tanítja. A pedagógus segítségével sajátítják el a gyerekek a különböző tanulási technikákat (időbeosztás, feladatok sorrendje, szóbeli tanulási módszere).

A két pedagógus között egyenlően oszlanak meg a feladatok, ugyanis minden esetben két tanító váltja egymást, a tanórákon, a szabadidős foglalkozásokon és az önálló tanuláson is.

Az egész napos iskolai nevelés keretei között házi feladat adásának nincs helye mivel a tanuló az egész napos felkészítés során készül fel a következő tanítási napokra.

A pedagógusok értesülnek minden gondról, bajról, kérésről, megfigyelhetik a diákokat a szabadidős tevékenységek eltöltése közben is, így jobban megismerve a tanulókat, a nevelésük is hatékonyabbá válhat.

A szabadidőben végezhető tevékenységek között vannak a mozgás számos formája, könyvtárlátogatás, zenehallgatás, játékok, és más kreatív foglalkozások.

Az egész napos iskolában 8 órától délután 16-ig foglalkoztatjuk a gyermekeket.

Az egész napos iskola osztályában napi 8 órát töltenek el a tanulók, ezért fontos, hogy a gyermek életében rendszer legyen, hiszen egy rendszeresen ismétlődő folyamathoz könnyebben tud alkalmazkodni. Ez a *napirend-órarend* természetesen nem jelent merev szabályokat, ez egy rugalmasan kezelhető keret, mely a gyermek fizikai pszichés terhelhetőségétől függően lazítható. Ezért a *nehezebben elsajátítható tantárgyak tanítása a délelőtti órákban zajlik*, amikor a gyermek aktívabb, terhelhetőbb, a *készségtárgyak a délutáni órákra* kerülnek. A *tanítási órák* 45 percesek, ezt az időtartamot fokozatosan kívánjuk elérni. Kezdetben, mivel a 6-7 éves gyermek tartófigyelme 20-25 perc, az órák rövidebbek, s hosszabbak a szünetek. Majd körülbelül egy hónap elteltével elérjük a 45 percet, de 15-20 percenként mozgásos lazító játékot iktatunk be. Az *önálló tanulás* részben délelőtt, részben délután történik. Az eltérő tanulási tempó miatt ebben az esetben a *differenciált feladat adásával* lehet a szinkront megteremteni. Felsőbb évfolyamokban a már kialakult és a gyakorlatban bevált módszer szerint és időbeosztás szerint haladnak az osztályok. A délelőtti és a délutáni időszakban is rendszeresen van *szabadidő*, mely a kikapcsolódást, a monotóniából való kizökkentést teszi lehetővé. A szabadidő eltöltésének lehetőségei: levegőn való mozgás, könyvtárlátogatás, játék, *kreatív manuális foglalkozás*. Az *étkezésnél* a kulturált étkezési szabályok, szokások, illetudó kommunikáció kialakítása a feladat.

**A tanítási órák megosztása:** Az osztályban két nevelő tantárgycsoportos tanítást végez. A tanítási órákat megosztva délelőtt és délután tartják. Egyik tanító látja el az osztályfőnöki teendőket.

### **Tantárgyfelosztás:**

egyik nevelő: magyar nyelv és irodalom, készségtárgyak

másik nevelő: matematika, környezetismeret és készségtárgyak

negyedik osztályban: angol és informatikát szaktanár tanítja

### **Az egész napos iskola napirendjének tervezete:**

<b>Idő</b>	<b>Tanóra, tevékenység</b>
8.00- 8.45	Tanítási óra
8.55- 9.40	Tanítási óra
9.40- 10.00	Tízórai/pihenő
10.00-10.45	Önálló tanulás
10.55-11.40	Tanítási óra/ Önálló tanulás
11.50-12.35	Tanítási óra
12.45-13.30	Ebéd, levegőzés, szabadidős tevékenység
13.40-14.25	Tanítási óra/ szabadidős tevékenység
14.30 -15.15	Tanítási óra / Önálló tanulás
15.15 – 16.00	Tanítási óra / Önálló tanulás

## **2.16 A magasabb évfolyamba lépés feltételei**

- A negyedik-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben "A továbbhaladás feltételei " c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.
- A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.
- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi

követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;

- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott;
- magántanuló volt.
- Az első évfolyamon a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott.

## **2.17 Vegyes hatályosító és záró rendelkezések**

### **Hatályosító rendelkezések**

A pedagógiai program az igazgató jóváhagyását és a fenntartó egyetértését követően,

**2013. szeptember 1-jén lép hatályba.**

**A pedagógiai program érvényessége: 2018. augusztus 31.**

**A pedagógiai program nyilvánossága:**

A Pedagógiai programot honlapon kell megjelentetni. Megtekinthető a nevelői szobában.

**A pedagógiai program felülvizsgálata:**

- részleges felülvizsgálat a nevelési eredmények tekintetében évente a nevelőtestületi értekezleten (téma az éves munkatervben rögzítve),
- részleges felülvizsgálat minden tanév végén, tanévzáró értekezleten, a már alkalmazott NAT-os helyi tantervek és az úgynevezett általános részek vonatkozásában,
- teljes felülvizsgálat a **2017/18-as** tanévben.

## ZÁRADÉKOK

A szakmai munkaközösség a pedagógiai programot 2013. 03. 27. napján véleményezte.  
/20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 118. § (3) a./  
Fülöp, 2013. 03.27.

*Földhátiné Terdik Edit*

Földhátiné Terdik Edit  
Munkaközösség vezetője

A szülői szervezet tanácskozási joggal részt vett a pedagógiai programot elfogadó 2013.  
05.09. napján tartott nevelőtestületi értekezleten.  
Fülöp, 2013.

*Boros Csabáné*

Boros Csabáné  
Szülői szervezet képviselője

/20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet: 119. § (4) Az iskolai szülői szervezet, közösség  
figyelemmel kíséri a gyermeki, tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka  
eredményességét, a gyermekek, tanulók csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást  
kérhet a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor  
képviseelője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein./

A nevelőtestület 2013. 05.09.-i ülésén döntött a pedagógia program elfogadásáról.  
/Nkt. 70. § (2) a./

*Fülöp*, 2013. 05. 09.

*Nagy Györgyné*

Nagy Györgyné  
Nevelőtestület képviselője

A köznevelési intézmény vezetője 2013. 05. 10. napján jóváhagyta az intézmény  
pedagógiai programját. /Nkt. 69. § (1) e./

*Fülöp*, 2013. 05. 10.

*Popovics Ferencné*

Popovics Ferencné  
intézményvezető



A fenntartó, működtető a pedagógiai program tekintetében egyetértési jogát gyakorolva,  
egyetértését 2013. *augusztus* napján alakította ki. /Nkt. 85.§ (1), 26. § (1)/  
*2013. augusztus*, 2013. *augusztus*

*[Handwritten signature]*  
.....  
Tóth Lajos Árpád tankerületi igazgató  
A fenntartó képviselője





## **MELLÉKLETEK**

1. számú melléklet

**A Pedagógiai Program kiegészítése pályázatok fenntartási időszakára**

***A fülöpi Általános Iskola***

### **PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK**

***kiegészítése***

***a TÁMOP3.1.4-08/2-2009-0229 számú***

***„Kreatívabban, használhatóbban, hatékonyabban...” elnevezésű***

***valamint***

***a TIOP1.1.1-07/1-2008-0152 számú***

***„Út a jövőbe az intelligens iskola segítségével”***

***című pályázatokban vállalt fenntartási kötelezettségek alapján***

Fülöp, 2013. március 27.

A Pedagógiai Program ezen kiegészítését a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP), valamint a **Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIOP)** pályázataiban a fülöpi Általános Iskola által vállalt fenntartási kötelezettségek tették szükségessé.

## I. Pályázatok rövid bemutatása, fenntartási időszak:

Pályázat elnevezése:	„Kreatívabban, használhatóbban, hatékonyabban...”
Pályázat száma:	<b>TÁMOP3.1.4-08/2-2009-0229</b>
Megvalósítás időszaka:	2009. 07. 01. – 2010. 08. 31.
Fenntartási időszak:	2011. 05. 12. – 2016. 05. 11.
Fenntartási jelentések:	1. - 2011. 05. 12. – 2012. 05. 11. – Benyújtva, elfogadva 2. – 2012. 05. 12. – 2013. 05. 11. - Soron következő, aktuális 3. – 2013. 05. 12. – 2014. 05. 11. 4. – 2014. 05. 12. – 2015. 05. 11. 5. – 2015. 05. 12. – 2016. 05. 11.
Pályázat elnevezése:	„Út a jövőbe az intelligens iskola segítségével”
Pályázat száma:	<b>TIOP1.1.1-07/1-2008-0152</b>
Megvalósítás időszaka:	2011. 01. 01. – 2011. 05. 31.
Fenntartási időszak:	2011. 09. 09. – 2016. 09. 08.
Fenntartási jelentések:	1. - 2011. 09. 09. – 2012. 09. 08. – Benyújtva, elfogadva 2. – 2012. 09. 09. – 2013. 09. 08. - Soron következő, aktuális 3. – 2013. 09. 09. – 2014. 09. 08. 4. – 2014. 09. 09. – 2015. 09. 08. 5. – 2015. 09. 09. – 2016. 09. 08.

## II. Vállalt kötelezettségek

### 1. A kompetencia alapú oktatás meghonosítása iskolánkban - (TÁMOP3.1.4)

*A TÁMOP3.1.4 pályázat alapvető célja, összhangban van a NAT 2012 céljaival*

- A sikeres munkaerő-piac alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése és a kompetenciaalapú oktatás elterjesztése.
- **A kompetencia alapú oktatás célja** az, hogy a gyermekek a mindennapi életben hasznosítható tudással rendelkezzenek – nem lemondva az ismeretek elsajátításáról, vagyis „ismeretekbe ágyazott képességfejlesztés” megvalósítására törekszik. **„Kompetencia alapú fejlesztésen a készségek, képességek fejlesztését, az alkalmazás képes tudást középpontba helyező oktatást értjük.” (suliNova)**

- **Kompetencia** alatt az ismeretek, képességek, attitűdök és a megszerzett tudás sikeres alkalmazásának együttesét értjük, amelyet a gyermek minden helyzetben eredményesen, hatékonyan alkalmaz.
- **A kulcskompetenciák** azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

#### A NAT - 2012 által megfogalmazott kulcskompetenciák

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos és technikai kompetencia
- Digitális kompetencia
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség
- A hatékony, önálló tanulás

#### A NAT - 2012-ben meghatározott, kiemelt fejlesztési feladatok

- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- A testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

Az iskolánk olyan tanulóközpontú intézmény, ahol mindenki arra törekszik, hogy tanulóink a sokoldalú ismeretszerzés lehetőségeivel élve, életkori sajátosságaiknak, lehetőségeiknek megfelelően megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához. Így **kiemelten fontos feladatunknak tartjuk:**

- A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A kompetencia alapú oktatás módszertanának, eszközeinek és eljárásainak széleskörű elterjesztése
- A pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos korszerűsítése
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak lehetőség szerint egyénre szabott fejlesztése és megerősítése
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása
- A digitális írástudás széles körű elterjesztése, mindennapi gyakorlattá válásának támogatása

## 1.1 A kompetencia alapú oktatás meghonosítása érdekében vállalt konkrét feladataink:

A NAT szerinti kulcskompetencia-területek fejlesztése – a pályázatban az alábbi 4 kompetencia terület kiemelt fejlesztését vállaltuk:

- „Szövegértés-szövegalkotás” kulcskompetencia területen kompetencia alapú oktatás megvalósítása - 1 alsó tagozatos osztályban
- „Matematika” kulcskompetencia területen kompetencia alapú oktatás megvalósítása - 1 alsó tagozatos osztályban
- „Angol nyelvi kommunikáció” kulcskompetencia területen kompetencia alapú oktatás megvalósítása - 1 felső tagozatos osztályban
- „Életpálya-építési” kulcskompetencia területen kompetencia alapú oktatás megvalósítása - 1 felső tagozatos osztályban

**Szakrendszerű oktatás esetén műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása**

- Az iskola meghatározott osztályaiban szerzett gyakorlati tapasztalatok felhasználásával szabályozását az iskola adott tanévi munkatervében kívánjuk megjeleníteni.  
– 2 tanulócsoporthoz,

**IKT eszközök használata, digitális kompetencia fejlesztése:**

- Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.  
- az összes tanítási órák minimum 25%-ában

**A hátrányos helyzetű és SNI tanulók esélyegyenlőségének javítása:**

- A hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók és a sajátos nevelési igényű gyerekek, integrálását elősegítő módszerek intézményi alkalmazása, szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása, a lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú, egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása.

**Oktatási programok, újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése:**

- Az implementációs tevékenységet segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása, kooperatív technikák, projekt módszer, témahét, moduláris oktatási program stb. alkalmazása.
- **Moduláris programok**

Moduláris oktatás valójában meg a fent említett **4 kompetencia területen, 4 osztályban**. Legalább 1 modul beépítésre kerül minden egyes kompetencia területen, iskolai szinten ez összesen 4 modul. A moduláris programok beépülnek az adott tantárgyak tanmenetébe. A kötelezően beépített modulokat a naplóban és a tanmenetben jelöljük.

- **Témahetek**

A projektben vállaltaknak megfelelően, a fenntartási időszakban az alábbi **négy témahét** megvalósítására kerül sor, amelyeknek idejét az éves munkatervben rögzítjük:

- Multikulturális témahét
- Farsang témahét
- Anyák napi témahét
- Gyermeknapi témahét

- **Három hetet meghaladó projektek**

Ugyancsak a projektben vállaltaknak megfelelően, az alábbi **négy 3 hetet meghaladó projekt** megvalósítására kerül sor, amelyeket szintén rögzítünk az éves munkatervben:

- Egészség projekt
- Karácsony projekt
- Húsvét projekt
- Ballagás projekt



<p>Új tanulásszervezési módszerek megvalósítása: <b>HÁROM HETET MEGHALADÓ PROJEKTEK</b></p>	<p><b>Egészség</b> 1 – 8. oszt. 2010.10.01.-30. <b>Karácsony</b> 1– 8.oszt. 2010.12.01. - 23. <b>Húsvét</b> 1 – 8. oszt. 2011.04.05. – 04.27. <b>Ballagás</b> 5 – 8. oszt. 2011.05.23. – 06.14.</p>	<p>Egészség 1 – 8. oszt. november Karácsony 1 – 8. oszt. december Húsvét 1 – 8. oszt. március - április Ballagás 5 – 8. oszt. május – június</p>	<p>Egészség 1 – 8. oszt. november Karácsony 1 – 8. oszt. december Húsvét 1 – 8. oszt. március - április Ballagás 5 – 8. oszt. május – június</p>	<p>Egészség 1 – 8. oszt. november Karácsony 1 – 8. oszt. december Húsvét 1 – 8. oszt. március - április Ballagás 5 – 8. oszt. május – június</p>	<p>Egészség november Karácsony december Húsvét március - április Ballagás május – június</p>	<p>Multikulturális január - február Farsang február Anyák napja április - május Gyermeknap május - június</p>	<p>Multikulturális január - február Farsang február Anyák napja április - május Gyermeknap május - június</p>
<p>Új tanulásszervezési módszerek megvalósítása: <b>TÉMAHETEK</b></p>	<p><b>Multikulturális</b> 1– 8.o 2011.01.24. – 01.28. <b>Farsang</b> 1 – 8.o 2011.02.25. – 03.04. <b>Anyák napja</b> 1 – 4.o 2011.04.25. – 04.29. <b>Gyermeknap</b> 1 – 8.o 2011.05.10. – 06.01.</p>	<p>Multikulturális 1 – 8.o január - február Farsang 1 – 8.o február Anyák napja 1 – 4.o április - május Gyermeknap 1 – 8.o május - június</p>	<p>Multikulturális 1 – 8.o január - február Farsang 1 – 8.o február Anyák napja 1 – 4.o április - május Gyermeknap 1 – 8.o május - június</p>	<p>Multikulturális 1 – 8.o január - február Farsang 1 – 8.o február Anyák napja 1 – 4.o április - május Gyermeknap 1 – 8.o május - június</p>	<p>Multikulturális január - február Farsang február Anyák napja április - május Gyermeknap május - június</p>	<p>Multikulturális január - február Farsang február Anyák napja április - május Gyermeknap május - június</p>	<p>Multikulturális január - február Farsang február Anyák napja április - május Gyermeknap május - június</p>
<p>Új tanulásszervezési módszerek megvalósítása: <b>MODULÁRIS OKTATÁSI PROGRAMOK</b></p>	<p><b>Matematika-</b> 3. oszt. <b>Szövegértés- szövegalkotás-</b>4. oszt. <b>Angol nyelv</b> –5. oszt. <b>Életpálya- építés</b> – 6.o.</p>	<p>A kulcskompetencia fejlesztésben résztvevő csoportokban: 1 – 1 alsó tagozatos tanulócsoporthban Matematika és Szövegértés- szövegalkotás</p>	<p>A kulcskompetencia fejlesztésben résztvevő csoportokban: 1 – 1 alsó tagozatos tanulócsoporthban Matematika és Szövegértés- szövegalkotás</p>	<p>A kulcskompetencia fejlesztésben résztvevő csoportokban: 1 – 1 alsó tagozatos tanulócsoporthban Matematika és Szövegértés- szövegalkotás</p>	<p>A kulcskompetencia fejlesztésben résztvevő csoportokban: 1 – 1 alsó tagozatos tanulócsoporthban Matematika és Szövegértés- szövegalkotás</p>	<p>A kulcskompetencia fejlesztésben résztvevő csoportokban: 1 – 1 alsó tagozatos tanulócsoporthban Matematika és Szövegértés- szövegalkotás</p>	<p>A kulcskompetencia fejlesztésben résztvevő csoportokban: 1 – 1 alsó tagozatos tanulócsoporthban Matematika és Szövegértés- szövegalkotás</p>

		1 – 1 felső tagozatos tanulócsoportban: Angol nyelv és Életpálya- építés	1 – 1 felső tagozatos tanulócsoportban: Angol nyelv és Életpálya- építés	1 – 1 felső tagozatos tanulócsoportban: Angol nyelv és Életpálya- építés	1 – 1 felső tagozatos tanulócsoportban: Angol nyelv és Életpálya- építés	1 – 1 felső tagozatos tanulócsoportban: Angol nyelv és Életpálya- építés	1 – 1 felső tagozatos tanulócsoportban: Angol nyelv és Életpálya- építés
<b>Tantárgyi bontás nélküli műveltségterületi oktatásban</b> részeseülő tanulócsoportok száma:	<b>2 tanulócsoport</b> 7. osztály – matematika 6. osztály - angol nyelv	<b>2 tanulócsoport:</b> 2 felső tagozatos osztály – lehetőleg angol nyelvből és/vagy matematikából	<b>2 tanulócsoport:</b> 2 felső tagozatos osztály – lehetőleg angol nyelvből és/vagy matematikából	<b>2 tanulócsoport:</b> 2 felső tagozatos osztály – lehetőleg angol nyelvből és/vagy matematikából	<b>2 tanulócsoport:</b> 2 felső tagozatos osztály – lehetőleg angol nyelvből és/vagy matematikából és/vagy magyar nyelv és irodalomból	<b>2 tanulócsoport:</b> 2 felső tagozatos osztály – lehetőleg angol nyelvből és/vagy matematikából és/vagy magyar nyelv és irodalomból	<b>2 tanulócsoport:</b> 2 felső tagozatos osztály – lehetőleg angol nyelvből és/vagy matematikából és/vagy magyar nyelv és irodalomból
<b>IKT-val segített tanórák</b> aránya (a programba bevont tanulócsoportok implementációban érintett összes tanóráihoz képest):	25%	25%	25%	25%	25%	25%	25%
<b>Tantárgytömbösítés</b> módszertannal szervezett tanórák aránya (a kötelező tanórai foglalkozások teljes intézményi időkeretéhez képest):	5%	0% A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség az Általános Szerződési Feltételek 6.6. pontja alapján - <b>a projekt fenntartási időszakában a tantárgytömbösített módszertannal szervezett tanórák arányára vonatkozóan meghatározott kötelezettség teljesítése alól minden kötelezett kedvezményezett mentesül- 2010. augusztus 6-tól</b>					



## **2. Az oktatás informatikai fejlesztése, az ún. „Intelligens iskola” létrehozása – (TIOP1.1.1)**

### **2.1 A pályázatnak köszönhetően iskolánk az alábbi Infokommunikációs Technológiai (IKT) eszközökkel bővült:**

Iskolai PC	10 db
Tantermi csomag	4 db (digitális tábla, projektor, laptop)
Alkalmazás szerver	1 db
Szerver szoftver	1 db
WIFI csomag	1 db

### **2.2 A fenntartási időszakra vállaltak teljesítése/ Indikátorok**

- Az IKT eszközök segítségével természetesen nemcsak az informatikai készségek, hanem – a többi kulcskompetencia is hatékonyabban fejleszthető.
- A beszerzésre került eszközöket, főleg az interaktív táblákat igyekszünk minél hatékonyabban kihasználni.
- A tanítási órák 30%-ában alkalmazunk IKT eszközöket, az alábbiak szerint:

<b>Osztály</b>	<b>IKT által oktatott órák száma (hetente)</b>	<b>IKT által oktatott tantárgyak</b>
1.	8	Magyar irodalom, magyar nyelvtan, matematika
2.	8	Magyar irodalom, magyar nyelvtan, matematika
3.	8	Magyar irodalom, magyar nyelvtan, matematika
4.	10	Magyar irodalom, magyar nyelvtan, matematika
5.	10	Magyar irodalom, magyar nyelvtan, matematika, angol nyelv
6.	12	Magyar irodalom, magyar nyelvtan, matematika, angol nyelv
7.	12	Magyar irodalom, magyar nyelvtan, matematika, angol nyelv, biológia
8.	12	Magyar irodalom, magyar nyelvtan, matematika, angol nyelv, biológia

- A fenntartási időszak éveiben tartjuk az IKT – val oktatott órák 30%-os arányát.

- Az alábbi indikátorokat a fenntartási időszakban igyekszünk továbbra is teljesíteni.

<b>Indikátor</b>	<b>Kiinduló érték</b>	<b>Célérték (a fenntartási időszakra)</b>
IKT alapú mérés-értékelés aránya (%)	<b>0</b>	<b>30</b>
IKT eszközökkel oktatott hátrányos helyzetű tanulók aránya (%)	<b>0</b>	<b>30</b>
IKT eszközökkel oktatott tanítási órák aránya (%)	<b>0</b>	<b>30</b>
IKT eszközökkel rendelkező tantermek aránya (%)	<b>0</b>	<b>40</b>

## 2. számú melléklet

### **A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő és oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke**

#### **Magyar nyelv és irodalom:**

- tankönyvek, munkafüzetek,
- interaktív tananyag (Apáczai Kiadó)
- A magyar helyesírás szabályai
- Idegen szavak és kifejezések szótára
- Magyar értelmező kéziszótár
- Így élt..... sorozat
- Nagyjaink (sorozat)
- Magyar életrajzi lexikon
- Házi olvasmányok (5., 6., 7., 8., osztályok számára)
- Szólások közmondások
- Színes szinonima szótár

#### **Matematika:**

- tankönyvek, munkafüzetek
- táblai vonalzó, körző
- testek, síkidomok
- mérőeszközök
- méterrúd, méter szalag
- interaktív tananyag (Mozaik Web)

#### **Történelem:**

- tankönyvek, munkafüzetek
- történelmi térképek, időszalagok
- fali tablók
- interaktív tananyag (Mozaik)

#### **Angol nyelv:**

- tankönyvek és munkafüzetek
- Project „itools” interaktív tananyagai
- Interaktív tábla, internet elérés a teremben
- CD lejátszó, DVD lejátszó, videó lejátszó,
- Projekt videók, DVD-k; a tananyaghoz tartozó CD-k
- Egynyelvű és kétnyelvű szótárak
- Országismerethez könyvek, DVD-k, magazinok
- The World-térkép
- The British Isle térkép
- Projekt készítéshez: kartonok, ollók, ragasztó, színes lapok és tollak, vonalzó, lyukasztó, gémpapír, tűzőgép stb.

**Fizika:**

- tankönyvek, munkafüzetek
- SI mértéktáblázat (falikép).
- mikolacső
- rugós erőmérő
- kétkarú emelő
- Karos mérleg, súlysorozattal, mérő és szemléltető eszközök

**Földrajz:**

- tankönyvek, munkafüzetek,
- tananyaghoz kapcsolódó fali térképek
- kőzetek
- fali táblák
- interaktív tananyag

**Kémia:**

- tankönyvek, munkafüzetek
- Kémcső
- Főzőpohár
- Óraüveg
- Borszeszégő
- Kémcsőfogó
- Vasháromláb
- Azbesztháló
- Vízbontó készülék
- Kalotta molekulamodell
- Pálcika modell
- Mágneses atommodell
- Falitablók

**Biológia:**

- tankönyvek, munkafüzetek
- interaktív tananyag (Apáczai)
- falitablók
- szemléltető eszközök

**Ének:**

- tankönyvek, füzetek
- pianínó
- A kerettantervben szereplő zenehallgatási anyag hangkazettán vagy CD lemezen.
- Ritmuskészséget fejlesztő hangszerek, eszközök.

**Rajz:**

- rajzlapok
- színes lapok
- festékek
- kartonok
- ragasztók,
- ollók
- Műanyag, átlátszó hengerek, gúllak.
- Képsík rendszer a vetületi ábrázoláshoz.
- Táblai körző (fém hegyű).
- 60<sup>0</sup>-os táblai vonalzó.

**Informatika:**

- tankönyvek, munkafüzetek (esetenként)
- számítógépek
- nyomtatók,
- hang eszközök
- digitális eszközök

**Testnevelés:**

- Ugródomb
- Magasugrómérce fém
- Magasugróléc
- Maroklabda
- Súlygolyó
- Tornaszekrény
- Gyűrű (1 db).
- Gerenda
- Dobbantó
- Tornaszámoly
- Medicinlabdák
- Ugráló kötél
- Kézi súlyzók
- Mászókötel
- Kosárlabda
- Kézilabda
- Focilabda

**Technika:**

- kartonok
- ollók
- színes papírok
- gémkapocs, milton kapocs
- lyukasztó
- ragasztó
- textíliák
- fonalak
- műanyagok
- fa, vessző
- agyag
- gyurma
- alumínium huzal

**Ez a Pedagógiai Program 102 számozott oldalból áll.**

*Továbbá:*

Helyi tanterv alsó tagozat

Helyi tanterv felső tagozat

Helyi tanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára

Fülöp, 2013. 04. 30.



*Popovics Ferencné*  
-----  
Popovics Ferencné  
igazgató

